

ΒΟΛΙΣ

ΕΞΑΚΟΝΤΙΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΩΝ ΕΡΗΜΗΤΗΡΙΩΝ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ
ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΑΤΙΝΟΦΡΟΝΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΒΗΤΤΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΛΛΑΞΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Δαπάναις τῶν ὀρθοδόξων Ἀθηναίων—Ἡερασιῶς.

«Ὅς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς
λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι
καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που, ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ
ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν
Ἀγγέλων τῶν ἁγίων».

ΜΑΡΚΟΥ Η΄.

ΕΝ ΚΗΡΥΝΙΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΣΥΝΟΔΙΑΣ ΣΑΒΒΑ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ

ΤΥΠΟΙΣ

Ι. ΧΗΤΣΗ ΓΩΡΗΝΟΥ ΚΟΛΟΚΥΝΘΟΥΣ 2
ΑΘΗΝΑΙ

Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθήτω μοι.

ΜΑΡΚ. Η' 24

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

**Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ
τοῦ ἁγίου Πνεύματος.**

Πᾶσι τοῖς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Πατράσι τοῖς ἀληθῶς προμά-
χοις καὶ ὑποσηρικταῖς τῶν πατρικῶν παραδόσεων, τὴν ταπει-
νὴν προσκύνησιν, προσφέρω ὁ ἐλάχιστος καὶ ἁμαρτωλός. Δέ-
ξασθε πατέρες ἅγιοι, κρίνοντες μετ' ἐπιεικείας τὸ παρὸν μου
πόνημα, ὅπερ δι' εὐχῶν σας ἁγίων αἱ ἀσθενεῖς μου δυνάμεις
εἰς φῶς ἔφερον. Ἡ θλίψις μου ὀσιώτατοι πατέρες μου καὶ ἐν
Χριστῷ ἀδελφοί μου, μὲ ἠνάγκασεν νὰ γράψω τὰ ὅσα εἰς τὸ
παρὸν φαίνονται. Ὁρῶν πατέρες ἅγιοι, ὅτι ὁ ἄλλοτε συνασκη-
τῆς μας, καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός μας τῆς ἡμετέρας χορείας τῶν
ἀγιωρειτῶν ἐκκλίνας, καὶ πρὸς τὴν τῆς Λατινοφροσύνης παράτα-
ξιν, αὐτομολήσας, ἀντὶ ὑπερασπιστῆς ἡμῶν πολέμιος γέγονεν,
διὰ πολλῶν μὲν αἰτιῶν, νῦν δὲ διὰ τοῦ σεσαρκωμένου αὐτοῦ
φρονήματος, εἰς τὸ συγγραφὴν παρ' αὐτοῦ βιβλίον «Ἀπολογητι-
καὶ Μελέται» διὰ τοῦ ὁποίου μᾶς προσάπτει τὴν κατηγορίαν,
τοῦ ὅτι μὴ ἀκολουθοῦντες τὸ νέον ἢ μᾶλλον Φράγκικον ἡμερολό-
γιον, εἴμεθα σχισματικοί, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ τὴν μαρτυ-
ρίαν τοῦ ἁγ. Χρυσοστόμου, ἀνοήτως εἰς ἡμᾶς τὴν προσάπτει,
δι' ἧς λέγει ὅτι οὐδὲ αἷμα μαρτυρίου δύναται νὰ μᾶς καθάρσῃ
διὰ τὸ σχῆμα ὅπερ ἠγείραμεν. Ταῦτα ἀναγνοὺς δὲν ἠδυνήθη
νὰ ἀντιέξω εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, οὐχὶ δι' ἡμᾶς τοὺς ἐν
τῷ Ἁγίῳ Ὄρει, ἀλλὰ πρὸς παρεμπόδιον παραπλάνησεως τῶν
ἐν τῷ κόσμῳ ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν μας, οἵτινες μήποτε νομίσωσιν
ὅτι καὶ ἡμεῖς Νεοημερολογίται τυγχάνωμεν τὸ πλεῖστον τῶν ἐν
Ἁγίῳ Ὄρει, κατὰ τὴν ψευδῆ μαρτυρίαν τοῦ κ. Ἀθανασίου
Βήττου, ἀκολουθήσασιν τοὺς Λατινοφρόνως καινοτομήσαντας,
διὰ τοῦτο τὸ παρὸν τοῦτο πόνημα, εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐν Χριστῷ
ἀγάπης, ἣν πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, ἐν Χριστῷ ἀδελφούς

Πρόλογος

μας ἔχομεν εἰς μαρτυρίαν φέρω. Χαίρετε οἱ ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτο εὐρισκόμενοι, ἐν Χριστῷ ἀδελφοί μου καὶ πατέρες ὀρθόδοξοι Χριστιανοί. Χαίρετε καὶ πάλιν ὁ Ἄποστ. Παῦλος σᾶς λέγει, διότι ὁ καιρὸς οὗτος τῆς ζάλης καὶ κλύδωνος ὅστις τὴν ἐκκλησίαν κατέλαβεν, ἁμαραντίνους στεφάνου; δόξης παρασκευάζει, κατὰ τῶν νικῶντων τοὺς Λαζινόφρονας, διότι κρεῖσσον τὸ μαρτυρῆσαι ἐνώπιον τῶν φαινομένων ὁμοπίστων, πλὴν καινοτομούντων, ἢ εἰδωλολατρῶν. Ἐπεθύμουν πολλὰ νὰ γράψω ἀλλ' αἰσθανόμενος, τὸ βάρος τῆς σωματικῆς πτωχείας μου, διότι δὲν ἔχω τὰ χρειαζόμενα ὅπως τὸ φέρω εἰς τὸ φῶς τοῦ τύπου, ὡς ἐκ τούτου ἀναγκάζομαι νὰ συντομεύσω τὰ γραφόμενά μου. Ὁ δὲ θεὸς ἐὰν αὐτοῦ εἶναι θέλημα, θὰ ἀποδείξῃ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις θὰ ὑποστῇ τὸν κόπον καὶ τὰ ἔξοδα ἕως οὗ τυπωθῇ.

Σοὶ τῇ Πανυπεράγνῳ Μητρὶ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τῇ Καθηγουμένη καὶ προστάτιδι, τοῦ ἁγιωνύμου Ὄρους Ἁθῶ τὸ παρὸν μου ἀσθενὲς πόνημα, εἰς δόξαν Σοῦ, καὶ τοῦ Υἱοῦ σου, προσφέρω, Σὺ δὲ ἀντικατάπεμψον τῷ οἰκτρῷ οἰκέτῃ σου, τὴν χάριν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Υἱοῦ σου....

Ἐγγραφὸν

Ἐν τῇ Μικρᾷ σκῆτῃ τῆς Θεοπρομήτορος ἁγ. Ἄννης, ἐν τῷ ἱερῷ Μονυδρίῳ τοῦ Ἁγ. Ἄποστ. Θωμᾶ.

Ὁ ἐλάχιστος καὶ ἁμαρτωλὸς

Θωμᾶς Μοναχὸς Χρυσόχοος

Ἁγίου Ὄρους Ἁθῶ τῇ 11)11)1926

«Βολις ἑξακοντισθεῖσα ἐκ τῶν ἐρημητηρίων τοῦ Ἁγίου
"Ορους" Ἀθῶ, ἐναντίον τοῦ Λατινόφρονος Ἀθανασίου ἱε-
ρομονάχου Βήτου καὶ τῆς Σ)ας αὐτοῦ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀρχώμεθα ἐξετάσαι ἐν ὀλίγοις τὰ γραφέντα
εἰς τὸ βιβλίον «Ἀπολογητικαὶ Μελέται» (σελ. 4). Εἰς τὸ παρὸν
λέγει ὁ συγγραφεὺς ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ
καὶ παρακαλιῶν λέγει: Τὸ καλὸν παιδί ὅπου ἀγαπᾷ τὴν Μητέρα
του κἂν ἴδῃ αὐτὴν σφάλουσαν εἰς τι δὲν χαρίζεται ἀπ' αὐτὴν.
Ἄλλ' ὑποδεικνύει εἰς αὐτὴν τὸ σφάλμα της, καὶ ἐὰν μὲν αὐτὴ
δεχθῆ νὰ διορθώσῃ, τὸ κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ παιδὸς σφάλμα
της, ἔχει καλῶς, ἐὰν ὄχι καὶ δὲν θελήσῃ νὰ διορθωθῆ, τότε καὶ
πάλιν μετὰ τῆς αὐτῆς ἀγάπης ἀκολουθεῖ κ.λ.π. Ἀντίρρησης. Ἄς
μᾶς εἴπῃ ὁ συγγραφεὺς ἐὰν ἔχη καμμίαν ὁμοιότητα τὸ παρὸν
παράδειγμά του μὲ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Θεὸς λέγει:
οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ Πνεῦμα μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων
ὅτι εἰσὶν σάρκες, Ἄρα οὖν καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὡς οὕσα
καθαρῶς πνευματικὴ, οὐδέποτε τοὺς πνευματικούς ἀνδρας σαρ-
κικούς κατεργάζει. Ἀλλὰ τοὺς βουλομένους ἐκ τῶν σαρκικῶν
ἀνθρώπων, εἰς τὰ τοῦ Πνεύματος ἀναβιβάζει. Μὴ καταφρονή-
σης λέγει ὁ Σολομών τοὺς γονεῖς σου ὅταν λέγουσιν καμμίαν
ἀνοησίαν, ἀλλὰ νὰ φυλάττῃς εἰς αὐτοὺς τὸ σέβας. Ἄλλ' ὅμως
μὲ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, δὲν δυνάμεθα νὰ παραβάλλωμεν
τὴν σαρκικὴν μητέρα, διότι ἡ μὲν μητέρα μόνον τὰ τῆς σαρκὸς
φροντίζει, ἡ δὲ ἐκκλησία τὰ τοῦ Πνεύματος, ἀλλὰ καὶ ἡ κεφαλὴ
τῆς ἐκκλησίας εἶπεν, ὅτι δὲν ἤλθον νὰ βάλω εἰρήνην ἀλλὰ μά-
χαιραν, νὰ χωρίσω τοὺς Πνευματικούς ἀνδρας οἵτινες ἀγαποῦν
ἐμένα, καὶ φρονοῦν τὰ τοῦ Πνεύματος, ἀπὸ τοὺς σαρκικούς κἂν
γονεῖς κἂν ἀδελφοὶ εἶναι κλπ. Ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν
εἶναι μόνον τὰ τείχη τῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλ' εἶναι ὁ νόμος τὸν

ὁποῖον ὁ Χριστὸς πρῶτος καὶ μετὰ οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ ἀξίαν, καὶ αἱ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι ἐθέσπισαν, τὰ ὁποῖα ὡς ἀναλλοίωτα καὶ διὰ γραφῆς καὶ προφορικῶς ἐπαραλάβαμεν μέχρι σήμερον. Καὶ ἴδου ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει, οἶδα ὅτι μετὰ ταῦτα ἀναστήσονται, ἀπὸ ὑμᾶς τοὺς ἰδίους δηλ. τοὺς ποιμένοντας, λύκοι βαρεῖς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμίου, ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα, τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Ἄς μᾶς εἴπῃ ὁ συγγραφεὺς, ὅτι ἀπὸ τοὺς προβατιστήριους λύκους, τῶν ὁποίων οἱ λόγοι φαίνονται μὲν γλυκεῖς καὶ ἀπαλοὶ ὑπὲρ ἕλεον, ἐνῶ εἰσὶν βολίδες καὶ πλήρεις δηλητηρίου, ὅπου διὰ τῆς ἀκοῆς θανατοῦσιν τὴν ψυχὴν διὰ τῶν καινοτομιῶν των, ἀποχωρίζοντες αὐτὴν ἀπὸ τὸν νόμον τῆς ἐκκλησίας, πρέπει νὰ ἀποχωριζώμεθα ἀπ' αὐτοὺς ἢ ὄχι; Ἐχει καμμίαν σχέσιν τὸ τοιοῦτον μὲ τὰ σφάλματα τῆν σαρκικῆς Μητρὸς; Ἀλλὰ καὶ τῆς σαρκικῆς Μητρὸς τὰ σφάλματα ἐὰν μᾶς ἀποχωρίσωσιν ἀπὸ τὸν Θεόν, πρέπει νὰ ἀποχωριζώμεθα. Διότι ὁ Χριστὸς τὸ εἶπεν, ὁ φιλῶν Ἰατέρα ἢ Μητέρα κλπ. ὑπὲρ ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἀξίος. Ἄρα λοιπὸν ἀνόητος ὁ συγγραφεὺς ὁ παρομοιάζων τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὴν σαρκικὴν μητέρα. (Σελ. 7). Ὅπου ὁ συγγραφεὺς διαιρεῖ τοὺς Χριστιανοὺς εἰς τρεῖς τάξεις, διὰ τὴν πρώτην λέγει ὅτι οἱ νομοταγεῖς Χριστιανοὶ ἀκολουθοῦν ὡς ζῶα ἀδιακρίτως τοὺς κατὰ καιρὸν καινοτομοῦντας ποιμένας των, οἵτινες κατὰ παραχώρησιν Θεοῦ κυβερνῶσιν, καθὼς ἔλεγεν καὶ ὁ ἅγιος Ἀρτέμιος εἰς τὸν Παραβάτην Ἰουλιανόν, ὅτι ὁ διάβολος σὲ ἐξήτησεν ἵνα κοσκηθῆς τοὺς Χριστιανούς. Εἶπέ μας οὖν ὁ συγγραφεὺς ὡς ζῶα πρέπει νὰ προσερχώμεθα; ἢ πρέπει νὰ κυττάζωμεν τὴν μονέδα σας μήπως εἶναι κίβδηλη, καὶ δὲν ἔχει βασιλικὴν σφαγίδα. Ἡ νὰ ἀκούσωμεν τὸν Προφήτην Δαυὶδ ὅπου λέγει, γεύσασθε καὶ ἴδετε, καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ δοκιμάζεται τὰ πνεύματα κλπ. (Σελ. 8.)

Ὅπου ὁ συγγραφεὺς λέγει ποῖος συνετέλεσεν εἰς τὸ σχῆμα. Ἀπάντησις οὐδεὶς ἄλλος συνετέλεσεν εἰς τὸ σχῆμα, εἰ μὴ ὁ διάβολος ὁ Πάπας οἱ διαμαρτυρόμενοι ὁ Μητροπολίτης, ὁ νῦν Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς λοιμικὴ νόσος καὶ τὸ ἀποδιωχθὲν μετὰ πολλῆς καταφρονήσεως ψωριασμένον πρόβατον

τὸ ἄτομον τοῦ συγγραφέως, τοῦ βιβλίου, «Ἀπολογητικαὶ Μελέται», διότι ἐκαινοτόμησεν τὸ ἑορτολόγιον, τὸ ὁποῖον ἐσεβάσθησαν αἱ μετὰ τὴν πρώτην οἰκουμενικὴν σύνοδον, (6) οἰκουμενικαί, πολλαὶ τοπικαί, καὶ ἡ μεγάλη τοπικὴ σύνοδος, ἣτις ἐσυναθροίσθη ἐν ἔτει 1593 ἐν Κων)πόλει ἐν τῷ ναῶ τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπονομαζομένης Παραμυθίας τῇ διαταγῇ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας Θεοδώρου τοῦ Ἰωαννου, προκαθεζομένων τῶν πατριαρχῶν, Κων)πόλεως Ἰερεμίου, Ἀλεξανδρείας Μελετίου, καὶ τὸν τόπον ἐπέχοντος τοῦ παναγιωτάτου Θεουπόλεως Ἀντιοχείας Ἰωακείμ, καὶ Ἱεροσολύμων Σωφρονίου, καὶ ἀπὸ πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, εἰς τὸν (7ον) αὐτῆς κανόνα ἐκήρυξεν τὸ ἀνάθεμα, κατὰ τῶν τολμησόντων καινοτομῆσαι τὸ ἑορτολόγιον, εἰς τὸν (8ον) αὐτῆς κανόνα ἀναφέρει διὰ τὸ πασχάλιον (σελὶς 12) Διασάφησις κλπ. εἰς τὸ ὅτι πάντες οἱ Μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, θεωροῦσιν ὡς ἀπλοῦν ἔθιμον τὸ ἑορτολόγιον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ συγγραφέως, (Ἀντίρρησις) εἰς αὐτὸ ὁ συγγραφεὺς ψεύδεται, διότι αὐτὸς τὸν καιρόντου τὸν περνᾷ εἰς τὸν κόσμον: ὥστε ἀδυνατεῖ νὰ γνωρίζῃ τὰ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὡς μακρόθεν ἐστῶς. Ἐὰν εἶπη ὅτι τοῦτο ἠγνόησεν ὅταν ἦλθεν, καὶ εἰς τοῦτο ψεύδεται, διότι οὐδόλως εὗρισκετο ἐν καλῇ καταστάσει. Πρῶτον ὅτι καθὼς ἦλθεν εἰς Ἁγιὸν Ὄρος φρονῶν τὰ τῶν Οὐνιτῶν, ὅπερ μαθόντες οἱ Μοναχοὶ κατὰ πολλὰ κατεφρόνησαν, ἔτι δὲ καὶ ὡς Νεσημερολογίτην οὐδεὶς ἤρχετο εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ αὐτόν, ἐκτὸς ὀλίγων οἵτινες ἔλεγον, ὅτι δὲν βλάπτει πῶς θὰ τὸν χαιρετίσωμεν, οὐχὶ ὡς ὀρθόδοξον ἱερέα αἰτοῦντες εὐλογίαν, ἀλλ' ὡς ἕνα τῶν ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας μας, χαιρετῶντες αὐτὸν μὲ ἕνα καλημέρα. Ἀλλὰ καὶ ὁπότεν ἔφυγεν οὐδεὶς πρὸς αὐτὸν ὠμίλησεν, σχεδὸν οὔτε ἕνα κοινὸν χαιρετε, ὥστε καὶ τότε δὲν εὗρισκετο ἐν καλῇ διανοητικῇ καταστάσει. Τὸ Ἁγιὸν Ὄρος ἐκτὸς ὀλίγων διὰ τοὺς ὁποίους ἀδυνατοῦμεν νὰ πιστεύσωμεν, ἐὰν πραγματικῶς εἶναι ἢ ἦσαν ποτὲ χριστιανοί, καὶ τῶν προϊσταμένων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βατοπαιδίου, καὶ οὐχὲ ὅλων τῶν ἐν τῇ Μονῇ Μοναχῶν ὧν τὸ πλεῖστον κατ' οὐδένα λόγον παραδέχονται τὸ νέον ἡμερολόγιον, πάντες οἱ ἀγιορεῖται Μοναχοί' εἶναι διατεθειμένοι, καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον νὰ λάβουν, ἢ νὰ ὑποκύ-

ψουν εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς Λατινόφρονας, τῶν ὁποίων Λατίνων θέλουν νὰ μᾶς εἰσάξουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας κάθε καινοτομίαν τους ὅπως δεχθέντες τὰς καινοτομίας των δεχθῶμεν αὐτὸν τὸν διάβολον, ἀλλὰ ἀποτασσώμεθα αὐτὸν εἰς τοὺς σωματοφόρους ἀγγέλους αὐτοῦ. (Σελ. 14) Ἀπόδειξις κλπ, τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ὅτι ὁ συγγραφεὺς λέγει ὅτι μόνον διὰ τὸν Κανόνα τοῦ Πάσχα ἐμερίμνησεν ἡ πρώτη σύνοδος καὶ οὐχὶ περὶ ἑορτολογίου. (Ἀντίρρησις) Ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο ὁ συγγραφεὺς ψεύδεται, διότι ἡ σύνοδος ὥρισεν ὅτι συμφώνως μὲ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον τὸ Πάσχα νὰ κυμαίνεται ἀπὸ τὰς (22) Μαρτίου ἕως εἰς τὰς (24) Ἀπριλίου, ἐνῶ οἱ καινοτομήσαντες Λατινόφρονες παρέβησαν τὸν Κανόνο τῆς συνόδου, καὶ ἀντὶ τῆς ἀνωτέρας ἡμερομηνίας ἔβαλον 4 Ἀπριλίου ἕως 7 Μαΐου. Ἄς μᾶς εἴπῃ ὁ κ. Ἀθανάσιος Βήττου ἀν πουθενὰ ἠκούσθη ἐπὶ 1600 ἔτη νὰ ἑορτάσῃ ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τὸν Μάϊον; Καὶ λέγει ὁ συγγραφεὺς χωρὶς αἰσχύνην, καὶ φέρει ἀναξίως τὸ ὄνομα τοῦ ἁγιορείτου, τὸ ὅτι οὐδὲν βλάπτει τὸ νέον ἡμερολόγιον. Καὶ πῶς δὲν βλάπτει ἀφρῦ καταλύει τὸν Ἀποστολικὸν Κανόνα ὅπου λέγει ὅτι μετὰ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου πνεύματος ἑορτάσατε ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα, καὶ ἀμέσως νηστεύσατε ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα. Ἀλλὰ ἄς ἴδωμεν τὴν ἀπάντησιν τοῦ Λατινόφρονος ἱερέως, ὁ ὁποῖος διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ δουλοπρεπῶς, μὲ κολακείαν καὶ οὐχὶ ἀπὸ θρησκευτικὸν ζῆλον, καὶ ἀναξίως τοῦ ἀξιώματος τὸ ὁποῖον φέρει, τὴν καταδίκην τῶν Καλογραιῶν τῆς Τήνου, αἱ ὁποῖαι εἰσὶν ὄντως ὁμολογήτριαι, δηλαδὴ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἀράς, Ἀρχιερέων Λατινοφρόνων, καὶ ὅτι ἔχωσι κῦρος αἱ ἀραὶ των ὡς φερόντων τόπον συνόδου, εἰπέ μᾶς ὁ συγγραφεὺς ἀνόητε, τίνος οἱ ἀφορισμοὶ εἶναι ἰσχυρότεροι τῶν Λατινοφρόνων Ἀρχιερέων οὓς σὺ δουλοπρεπῶς ὑποστηρίζεις, ἢ τῶν ἁγ. Ἀποστόλων; τῶν ὁποίων μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον καταργεῖται τὸν κανόνα ὅπου διορίζουσι περὶ νηστείας, καὶ ἐνῶ τὸ ἔτος (1929) ἡμεῖς θὰ ἑορτάζωμεν τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων Πάντων ὑμεῖς ἀνόητοι, ἀφορισμένοι ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους, δύο ἢ μέρας προτῆτερα ἀπὸ τοὺς ἁγ. Πάντας, θὰ ἑορτάζηται τὴν μνήμην τῶν ἁγ. Ἀποστόλων. Καὶ κατόπιν

λέγετε ὅτι ὑμεῖς εἴσθε οἱ διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων; Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀνοησίαν σας, διότι ἀληθεῖς διάδοχοι ἦσαν, αὐτοὶ διὰ τοὺς ὁποίους λέγει τὸ τροπάριον. Ταῖς τῶν Ἀποστόλων ἐπόμενοι προδήλως διδασκαῖς, οἱ εὐκλεεῖς καὶ πανόλβιοι ὄντως καὶ θεόφρονες. (Σελ. 15) ὅπου ὁ συγγραφεὺς λέγει ὅτι μόνον διὰ τὸ Πάσχα ἐνομοθέτησεν ἡ σύνοδος, (Ἀπάντησις). Ἡ ἐπὶ Ἱερεμίου Σύνοδος εἰς μὲν τὸν (7ον) κανόνα αὐτῆς κηρύττει τὸ ἀνάθεμα κατὰ τῶν καινοτομησάντων τὸ ἑορτολόγιον, εἰς δὲ τὸν (8ον) αὐτῆς κανόνα ἀναφέρει περὶ Πασχαλίου. (Σελίς 27) κεφαλαιον τρίτον, ὅπου ὁ συγγραφεὺς λέγει ὅτι ὁ σιωπηρῶς καὶ ἀνεπισήμως τὸ ἐδέχθησαν τὰ λοιπὰ πατριαρχεῖα καὶ ἐπεκρότησαν κ.λ.π. (Ἀντίρρησις) Ἀλλὰ λησμονεῖ ὁ συγγραφεὺς ὅτι καὶ ἡ δυτικὴ ἐκκλησία κατὰ καιροὺς καινοτομοῦσα ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἡ Ἀνατολικὴ ἐκκλησία ὑπέμεινεν αὐτὴν ἴσως διορθωθῆ, ἀλλὰ ὁ καταφρονῶν τὰ ἐλάχιστα ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ καταφρονήσῃ τὰ μεγαλύτερα, ἕως ὅτου ἔφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς ὑπερηφανείας. Καταφρονήσασα ἡ δυτικὴ ἐκκλησία καὶ αὐτὸ τὸ σύμβολον τῆς πίστεως, μὲ τὴν προσθήκην ὅπου ἔβαλεν, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μυστήρια καινοτομήσασα, τοῦτέστιν τὴν ἁγ. κοινωνίαν, τὸ βάπτισμα κ.λ.π. Καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐγεννήθησαν, δράκοντες καὶ βασιλίσκοι, τοῦτέστιν διαμαρτυρόμενοι δι' οὓς καὶ θεὸς δὲν ὑπάρχει. (σελίς 28) ἐρώτησις τοῦ συγγραφέως λέγων ὅτι ὁ προξενῶν τὸ σχίσμα οὐδὲ αἷμα μαρτυρίου δύναται αὐτὸν καθαρίσαι. (Ἀπάντησις). Ἄλλ' ἄς μᾶς εἴπῃ ὁ συγγραφεὺς τίς ἐστὶν ὁ προξενήσας τὸ σχίσμα; ἡμεῖς ὅπου φυλάττομεν καθὼς ἀπὸ τὴν Ἀην οἰκουμενικὴν σύνοδον παρελάβομεν τὸ ἑορτολόγιον ἐπὶ (1600) ἔτη, ἡ ὑμεῖς οἵτινες θέλοντες νὰ σᾶς ἀγαπήσῃ ὁ πάπας, ἐκαινοτομήσατε φέροντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὴν ὀρθόδοξον, τὸ φράγκικον ἡμερολόγιον; πάντως σεῖς ἐστὲ οἱ σχισματικοὶ, οἵτινες ἐξοκείλαντες ἀπὸ τὸ ὀρθόδοξον ἑορτολόγιον ἐδεχθήκατε τὸ παπικόν, ἀλλὰ ἡ καινοτομία σας ἀρχὴ ὠδίνων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διότι ὡς ἄλλοι τύραννοι ὀπαδοὶ τοῦ Νέρωνος καὶ Διοκλητιανοῦ, καταδιώκετε τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς, ὅπως σᾶς ἀκολουθήσουν εἰς τὰ

ἀσεβῆ φρονήματά σας, καὶ εἰσθε ἐνάντιοι τῆς ἀποφάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅστις λέγει «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν». Μόνον ὑμεῖς καὶ ὁ σατανᾶς βιάζετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ σᾶς ἀκολουθήσουν, διότι δὲν ἔχετε τίποτε νὰ τοὺς δώσητε εἰς τὴν ἄλλην τὴν ζωὴν. Σελὶς 29 ὅπου ἀναφέρει ὁ συγγραφεὺς τὸν Ναυᾶτον.

Ἀπάντησις. Ἀλλ' εἰπέ μας ὦ ἀνόητε συγγραφεῦ, ποία ἡ σχέσις τοῦ Ναυάτου ὅπου ἀναφέρεις μὲ ἡμᾶς, ἐπειδὴ ὡς βλέπω ἔχεις χάσει τὸ λογικὸν τῆς ψυχῆς σου, καὶ πάντα κατὰ τὴν στρεβλὴν ἀντίληψίν σου διαστρέφεις, θὰ ἀναφέρω ὀλίγα τινα περὶ Ναυάτου. Ὁ Ναυάτος οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ βασιλέως Δεκίου, ὅστις ἦτο πρεσβύτερος τῆς ἐν Ρώμῃ ἐκκλησίας, καὶ τοὺς ἀρνησαμένους τὸν Χριστὸν δὲν ἐδέχετο, ἔλεγεν ὅτι κἂν ἐξομολογηθῶσιν καὶ ἐπιστρέψουν οὐδεμίαν σωτηρίαν ἔχουσι. Ὁ τότε Πάπας Ῥώμης Κορνήλιος σύνοδον ἀθροίσας, ἐν ἣ ἦσαν 60 ἐπίσκοποι πρεσβύτεροι καὶ οἱ πλείονες διάκονοι, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐν Καρθαγένῃ ἡγουμένου τοῦ Ἀγ. Κυπριανοῦ, καὶ εἰς Ἰταλίαν ἐν ἔτει 254 καὶ τῷ 255 ἔτει ἡθροίσθησαν πάλιν ἄλλαι σύνοδοι, ἐν Ῥώμῃ Καρθαγένῃ καὶ Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἰδίως εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας, καὶ περὶ τοῦ πρακτέου διασκεψάμενοι ἀναθεμάτισαν τὸν Ναυάτον, ἐκτὸς τούτου ἐπειδὴ ὁ Ναυάτος ἐπεθύμει νὰ γίνῃ Πάπας τῆς Ῥώμης, κατώρθωσεν καὶ αὐτὸ διὰ τινων οἰκείων αὐτοῦ, διότι εὐρῶν τρεῖς ἐπισκόπους καὶ ἀπατήσας καὶ βιάσας αὐτούς, ἐχειροτονήθη παρ' αὐτῶν ἐπίσκοπος, οἰνοποτούντων καὶ μεθυόντων ἐν ὥρᾳ δεκάτῃ. Τότε μόνον ἐδέχετο ὁ Ναυᾶτος τοὺς μετανοοῦντας, εἰὰν ἐλάμβανον ἄλλο βάπτισμα τὸ ὁποῖον μόνον εἶχε τὴν δύναμιν νὰ καθαρῶσιν αὐτοὺς τῆς ἁμαρτίας. Ἐκτὸς τούτου ὁ Ναυᾶτος κληήρης ὢν ἐζήτηε νὰ μεταβαπτισθῆ, καθὼς γράφει ὁ Κορνήλιος Πάπας Ῥώμης, τῷ Ἀντιοχείας Φαυίῳ. Ἀλλὰ ἄς ἀφίσοιμεν τὸν Ναυάτον καὶ τὰ μετὰ ταῦτα διατρέξαντα καὶ ἄς εἴπωμεν εἰς τὸν Ἀθανάσιον Βήττου, ὅτι ἡμεῖς ὄχι μόνον τοιοῦτον φρόνημα δὲν ἔχομεν, ἀλλ' ἐὰν μετανοήσῃτε σᾶς δεχόμεθα, καὶ ὄχι μόνον σᾶς δεχόμεθα, ἀλλὰ καὶ πολὺ περισσότερον ὡς πνευματικὸν σᾶς σεβόμεθα καὶ δὴ πειρασθέντα ὡς ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, καὶ πάλιν μετανοήσαντα τὴν προτέραν τιμὴν οὐκ ἀρνούμεθα. (σελὶς 29) ὅτι ὁ μὴ

κατ' ἐπίγνωσιν ζῆλος ἴσως πρὸς τὴν ἀσέβειαν (Ἀντίρρησις). Τὸ ὅτι πραγματικῶς εἴμεθα Ὁρθόδοξοι ἐν ἔργῳ τε καὶ λόγῳ, εἶναι φανερόν, καὶ ἃς μᾶς εἶπουν οἱ Λατινόφρονες εἰς τί ἐκαινοτομήσαμεν; εἰς τὸ ὅτι δὲν δεχόμεθα τὸ παπικὸν ἡμερολόγιον; αὐτὸ μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι εἴμεθα Ὁρθόδοξοι πραγματικῶς, διὰ τοῦτο κατὰ τὴν γνώμην τοῦ συγγραφέως εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ὑπομείνωμεν κἄθε λυπηρόν, μόνον νὰ μὴ λατινοφρονήσωμεν καὶ χωρισθῶμεν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Ἁγίων. Ἄς ἐνθυμηθῆ ὁ συγγραφεὺς τὸ εἰς τὴν 30ην σελίδα τοῦ Ἀπολογ. Μελέται, εἰς τὸ πάτερ ἄγιε, κ.λ.π. ὅτι καὶ ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία, οὔσα ἠνωμένη πρότερον μὲ τὴν Ἀνατολικήν, διὰ τῆς ὁμοφώνιας τῶν ἀποστολικῶν καὶ πατρικῶν παραδόσεων ἐγγράφων ἢ ἀγράφων, ἀλλ' ὕστερον καινοτομήσασα ὀλίγον, κατ' ὀλίγον μετὰ ταῦτα, ὡς μέλος σκανδαλίζον τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν τελείως ἀπεκόπη, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Σωτῆρος ὅπου λέγει, ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου σκανδαλίζῃ ἐκβάλλε αὐτόν, ἐπίσης ἐὰν ὁ ποῦς σου ἔκκοπον αὐτόν. Λοιπὸν ἐὰν καὶ ἡ Δυτικὴ ἐκκλησία ἦτο ὑπερβολικῶς χρήσιμος, ὡς ὁ ὀφθαλμὸς καὶ ὁ ποῦς, διὰ τὸ πλῆθος ὅπου ἦτο, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ὑπάγωμεν εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς μαζὺ μὲ αὐτούς, διὰ τοῦτο ὡς μέλη σεσηπότα ἐχωρίσαμεν αὐτοὺς ἀπὸ ἡμᾶς. (τοῦ συγγραφέως τὰ κατὰ τοῦ σχίσματος) (Ἀντίρρησις) Ἄλλὰ ἃς μᾶς εἶπη ὁ συγγραφεὺς δὲν ἦτο καλλίτερον πρότερον, εἰς τὸν Δυτικὸν Χριστιανικὸν Λαὸν ἀπὸ ἀρχᾶς νὰ ὑψώσουν φωνὴν καὶ χεῖρα, κατὰ τοῦ καινοτομοῦντος δυτικοῦ κλήρου, καὶ νὰ τοὺς εἶπουν ἀρνησίχριστοι, οἷτινες ὡς ἔλεγεν ὁ Χριστός, διανύετε ξηρὰν καὶ θάλασσαν ὅπως ἐλκύσητε μὲ τὸ μέρος σας ἕναν προσύλητον, καὶ τὸν ὀπαῖον ἀντὶ νὰ τὸν ὀδηγήσητε εἰς τὴν ἀληθειαν, τουναντίον τὸν ὀδηγεῖτε κατὰ τὴν στρεβλὴν προαιρετικὴν ἀντίληψίν σας. Ὡστε καὶ τὸν θεὸν ὅπου ἐλάτρευεν νὰ χάσῃ, καὶ τὸν ἀληθῆ θεὸν νὰ μὴ δυνηθῆ νὰ γνωρίσῃ, καὶ πάλιν λέγω ἔπρεπε νὰ τοὺς εἶπουν, καινοτόμοι καὶ καταφρονηταὶ τῶν Ἀποστολικῶν καὶ πατρικῶν παραδόσεων, δὲν σᾶς ἀκολουθοῦμεν διότι θέλουμεν νὰ ζήσωμεν ὀρθοδόξως, ἐὰν σεῖς θέλητε ὑπάγητε, εἰς ὃν ὑπάγητε, ἡμεῖς ὁμῶς θὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν Χριστὸν καὶ τοὺς διαδόχους αὐτοῦ. Διότι εἶπέ μου σὲ παρακαλῶ ὦ

συγγραφεῦ βιβλίου ἀπωλείας, δὲν θὰ ἦτο καλλίτερον ἢ μάχη μεταξὺ λαοῦ καὶ τοιούτου κλήρου; ἀπὸ τὴν ἐπιβλαβῆ ὁμόνοιαν ἦν ἔδειξαν (ὡς ὁ Ἡρώδης καὶ Πιλάτος) ἦτις κλῆρον καὶ λαόν, ᾠδήγησεν εἰς χεῖρας τοῦ διαβόλου; Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὸν λαὸν ὅστις διὰ τὰ ὑποστηρίξει πολιτικά πρόσωπα ἢ βασιλέα, διὰ τὰ τοὺς κυβερνήσουν δι' ὀλίγον διάστημα, καὶ τοῦτο ἄδηλον, εἰ καλῶς ἢ κακῶς τοὺς κυβερνήσουν, δὲν διστάζουν τὰ θυσιάσσουν τὴν ζωὴν τοὺς ἀνωφελῶς, καὶ διὰ τοὺς κυβερνῶντας τὴν ψυχικὴν τοὺς σωτηρίαν, οὐδόλως φροντίζωσιν τὰ ἐξετάσωσιν τὸ πῶς πορεύονται, καὶ ἔάν τὸν ἐκκλησιαστικὸν νόμον φυλάττουσι, ἔάν εἰς νομὰς σωτηρίους τοὺς ποιμαίνουσιν, ἢ ἐπὶ χλόην πλήρη καινοτομιῶν δηλητηρίου; καὶ τόπων ἀποκρήμων, ὅπως ἀπαξ κρημισθέντες μηδέποτε δυνηθῶσι τὰ φθάσωσιν εἰς τὸν ὄρμον τῆς ὀρθοδόξου γαλήνης. Ἄκουσον ὦ ἀμετανόητε ὀπαδὲ τῶν Λατινοφρόνων, ὅστις ἀντὶ τὰ σταθῆς τὰ ἐλέγξης τοὺς καινοτομοῦντας καὶ εἰσαγαγόντας τὸ παπικὸν ἡμερολόγιον, καὶ τὰ τοὺς συμβουλεύσης τὰ ἐπιστρέψωσι ἐκ τῆς καινοτομίας των, σὺ τοῦναντίον υἱὲ τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ σκότους κληρονόμος, ἀντὶ τὰ μετανοήσης ἀπὸ τὰς καινοτομίας ὅπως κακῶς διδάσκης, σὺ τοῦναντίον συμβουλεύεις τοὺς ὀρθοδόξους τὰ ἀφήσωσι τὴν θρησκείαν τους καὶ τὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν Λατινισμόν, μὲ τὰς κακὰς συμβουλάς σας τὸ ὅτι τὸ νέον ἡμερολόγιον δὲν βλάπτει, τὰ κόβεται τὰ μαλλιά σας δὲν εἶναι τίποτε, αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἀκολουθίαι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Μεταξάκη καὶ ἄλλων εἶναι βαττολογία, ἢ συντόμευσις τῆς λειτουργίας πρέπει τὰ γίνη, διότι χωρὶς τσιγάρο ἡμποροῦν τὰ πάθουν τίποτε, ὡς φαίνεται αὐτοὺς ἔβλεπεν ὁ Ἰώβ, ὅπου ἐκ τοῦ στόματος καὶ τῶν μυκτῆρων ἐξήγαγον καπνόν, τὰ ἅγια λείψανα πρέπει τὰ σφραγίζουσι μήπως καὶ τὰ ἴδη κανεῖς καὶ τὰ προσκυνήσῃ καὶ χαλάσῃ ἢ καρδία τῶν διαμαρτυρομένων, αἱ εἰκόνες κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν δὲν πρέπει τὰ προσκυνῶνται, καὶ τοιουτοτρόπως προσκαλοῦν τὴν εὐλογίαν τῆς ἐβδόμης συνόδου καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς ὀρθοδοξίας, τὰ δεχθῶμεν τὸ ῥάντισμα τῶν Φράγκων δὲν εἶναι ἁμαρτία, διότι ὁ Χριστὸς εἶπεν πορευθέντες βαπτίσατε αὐτούς, καὶ ὄχι ῥαντίσαντες, διότι ἔάν μὴ βαπτισθοῦν ἀλλὰ μό-

νον ῥαντισθοῦν τὰ παιδιὰ οὐδόλως θὰ διαφέρουν ἀπὸ τὰ τῶν Φράγκων, τὰ ῥάσα πρέπει νὰ τὰ βγάλωμεν διότι ὅταν ἔχωμεν μαλλιά καὶ ῥάσα, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς ἀπηγορευμένα μέρη, καὶ τότε κατὰ τὶ θὰ διαφέρωμεν ἀπὸ τοὺς κοσμικούς; Τέλος τοὺς ἁθέους Ἀγγλικανούς διαμαρτυρομένους, ἀνεξετάστως καὶ χωρὶς νὰ τοὺς βαπτίσωμεν ἐπισηδῆ αὐτοὶ τίποτε δὲν πιστεύουν, κατὰ τον ἀγγλικανὸν διαμαρτυρόμενον Χιονὴν ἱερέα, νὰ τοὺς δεχθῶμεν εἶναι μεγάλη τιμὴ μας, διότι δεχόμενοι αὐτοὺς δεχόμεθα αὐτὸν τὸν διάβολον, καὶ το τέλος τῶν πάντων ἀφοῦ ταῦτα ποιήσωμεν, εἶναι νὰ κηρύξωμεν ὅτι θεὸς δὲν ὑπάρχει. Ἄνδρὶ ἔαν κομᾶ λέγει εἰς Ἀρχιερεὺς φέρων τὸν Ἀπόστολον Παῦλον εἰς μαρτυρίαν ἀτιμία αὐτῷ ἐστὶ, ἀλλὰ ἄς μᾶς εἶπη ὁ Ἀρχιερεὺς ὅστις εἶναι ὑποκριτὴς Φαρισαῖος τόσον ζηλωτὴς, ὡς ὁ ὅστις φθόνῳ μᾶλλον ἢ ζήλῳ κινούμενος ἔλεγεν, ὅτι τὸ Σάββατον δὲν ἦτο δίκαιον νὰ ἰατρεύονται ἢ μὴ τὰς ἄλλας ἡμέσας, πῶς ὁ τοιοῦτος Ἀρχιερεὺς ὁ ζήλῳ κινούμενος διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀποστ. Παύλου ὅστις διατάζει τὴν γυναῖκα νὰ ἔχη τὰ μαλλιά της, πῶς λέγω δὲν λαμβάνει τὴν ποιμαντικὴν ῥάβδον τῆς δυνάμεως ἣν ὁ θεὸς τοῦ ἑξαπέστειλεν, καὶ νὰ ἐπιτιμήσῃ τὰς γυναῖκας αἵτινες καθὼς ἀκούω εἶναι σχεδὸν γυμναί, καὶ αἱ ὁποῖαι κείρουν τὴν κόμην των, ἐνῶ κατὰ τοὺς ἁγίους πατέρας ἀναθεματίζονται αἱ γυναῖκες ὅπου κόπτουν τὰ μαλλιά των, καὶ οὔτε τῆς ἁγίας κοινωνίας νὰ μεταλάβουν ἐπιτρέπεται. Ὅχι μόνον οὗτος ὁ ἀρχιερεὺς ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς, ἔπρεπε νὰ ἐμποδίσουν τὴν φθοροποιὸν ταύτην νόσον, οὐχὶ μὲ τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν. Ἐὰν εἶπωσιν ὅτι ἡ πολιτεία δὲν τοὺς ἀκούει εἰς τοῦτο ψεύδονται, διότι πῶς οἱ ἄλλοι τύραννοι νὰ καταδιώξουν οὐχὶ Οὐνίτας ἢ Ἑβραίους, ἀλλὰ τοὺς ὀρθοδόξους στέλλουν τόσους στρατιώτας ἵνα μὴ τοὺς ἀφήσωσιν νὰ λατρεύσωσιν τὸν θεὸν ὀρθοδόξως; Ἐὰν τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον ᾧ ἀνόητε συγγραφεὺ δὲν ἦτο καλόν, πῶς ἐπὶ (1600) ἔτη κανεῖς τῶν ἁγίων δὲν διεμαρτυρήθη ὅτι τὸ ἡμερολόγιον δὲν εἶναι θεάρεστον καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ; Καὶ σὺ μὲν ᾧ ἀνόητε ᾧ παίγιον τῶν κρατούντων Λατινοφρόνων οἵτινες καλῶς γνωρίζουν ὅτι τὸ νέον ἡμερολόγιον δὲν εἶναι καλόν, ἀλλ'

αἱ περιστάσεις ὡς φαίνεται τοὺς ἠνάγκασαν, ἔτι δὲ καὶ διὰ τὴν φανερωθῆ ἢ γνώμη τῶν χριστιανῶν εἶναι ἀγαποῦν τὸν Χριστόν. Σὺ δὲ ὅμως ὅστις τοῦ χοροῦ τῶν μαθητῶν ἀπεσκίρτησας καὶ εἶσαι δακτυλοδεικνύμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ κόσμου καὶ οἱ μὲν ἀγιορεῖται λέγουσιν ἴδε ὁ βέκος ὅστις ἀντὶ τῆς φυλακῆς ὅπου ἦτο καὶ εὐρῶν πρόφασιν ἀπὸ κάτι ὅπου ἀνέγνωσεν ὑπεγραψεν εἰς τὴν Λατινοφροσύνην τοῦ Μιχαήλ, σὺ δὲ διὰ τὴν ἀποφυγῆς τὴν ἔξοριαν, ἐσυγκοινωνήσας μὲ τοὺς Λατινόφρονας, ὡς ἐγύρισες ἐπὶ τὸν ἴδιον ἐμετόν. Ὁ δὲ κόσμος λέγει ἴδε ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἀπεσκίρτησεν τοῦ χοροῦ τῶν συμμαθητῶν του, ἴδε ὁ ἐπίορκος ὅστις ἀφῆκε τὸν διδάσκαλόν του ὅστις εἰς τὸ γῆρας του τὸν ἐζήτηει ὡς βακτηρίαν, ἴδε ὁ ὑπὸ τοῦ καινοδοξίας δαίμονος κυριευμένος πῶς ὡς ἄλλος Λόρδος, σκάνδαλον γενόμενος μὲ τὴν ἐπίχρυσον καδέναν, καὶ τὰ ἐπίχρυσον ὀματουῶν. ἴδε ὁ τὴν ἀληθινὴν τῆς Μοναδικῆς πολιτείας φιλοσοφίαν ἀφήσας, καὶ πρὸς τὴν τῆς Λατινοφροσύνης ἀσέβειαν, παλινδρομίσας. Ἄς μάθη λέγει ὁ κόσμος ὅτι καὶ εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς τοὺς Λατινόφρονας Ἀρχιερεῖς εἶναι μισητός, διότι ταῦτα πάντα ποιεῖ μὴ δυνάμενος κατὰ τὴν ἀψευδῆ ὑπόσχεσιν ἣν ὅτε τὸ μοναδικὸν σχῆμα ἐλάμβανεν, ὅπου ἔδωσεν ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ὅτι ἀρνεῖται τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, τέλος μὴ δυνάμενος ἀρνηθῆναι τὸν κόσμον, καὶ διὰ τοῦτο ὡς δειλὸς κόλαξ γίνεται ὑποπόδιον τῶν ποδῶν τους, (σελίς 32) ἐδάφιον τρίτον. (Ἀντίρρησις) Ἀληθῶς εὐρισκόμεθα εἰς τὸν καιρὸν. τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ αἰρετικῶν, ὅπου δὲν ἔχουν ποῦ τὴν σταθερὰν οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοί, πανταχοῦ ὑπὸ τῶν Λατινόφρονων καταδιωκόμενοι, καὶ μὴ εὐρίσκοντες ἄνεσιν ἐν ταῖς πόλεσιν, ὑπάγουσιν εἰς τὰ βουνὰ ὅπως ἐκεῖ λατρεύσουσιν καθαρῶς καὶ ὀρθοδόξως τὸν θεόν. Ὑπάγει ὁ Μωϋσῆς ἔμπροσθεν τοῦ Φαραὼ καὶ τοῦ λέγει, ἄφες τὸν λαὸν τὴν λατρεύσῃ τὸν θεὸν εἰς τὴν ἔρημον, ὑπάγουσιν οἱ ὀρθόδοξοι παρακαλοῦντες τοὺς Λατινόφρονας ὅπως λατρεύσουσιν τὸν θεὸν ὀρθοδόξως, ἀλλὰ καὶ ὁ μὲν καὶ οἱ δέ, μὴ θέλοντες τὴν ἀφήσουσιν τὸν λαὸν μήτε εἰς τὰς πόλεις, τὴν λατρεύσουσιν ὀρθοδόξως τὸν θεόν, τὸν καταδιώκουν καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐρήμους. Ὅμως ἄς ἴδωσι τὸ τέλος τοῦ Φαραὼ, ἵνα γινῶσι καὶ τὸ ἰδικόν.

των τέλος. Ἄς ἐρωτήσωμεν τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον Ἀλεξανδρείας ὀλίγα τινὰ συντείναντα εἰς τὴν ὑπόθεσίν μας. Εἶπέ μας ὦ πρόμαχε τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, στερερὲ καὶ ἀδαμάντινε ἀφοῦ ἐκ τοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας σὲ ἐδίωξαν ποῦ εὗρίσκεσο; ὁ δὲ ἅγιος μοῦ ἀπαντᾷ πότε εἰς μιᾶς παρθένου τὴν οἰκίαν πότε εἰς ἓν ξηροπήγαδον κλπ. Τέλος πατριάρχης ἤμουν 46 ἔτη καὶ μόλις ὀλίγα ἔτη ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ θρόνου. (Ἐρ.) Ποῦ ἦτο ὦ ἅγιε Ἀθανάσιε τὸ ἐκκλησιαστικὸν σου κέντρον; σὲ ἐρωτᾷ ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου Ἀπολογητικαὶ Μελέται, εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν; μὰ σὺ πατριάρχης ἦσο καὶ θρόνον δὲν εἶχες, εὗρίσκεσο εἰς τοὺς δρόμους τῆδε κάκεισε ἐξόριστός, καὶ εἰς τὸν θρόνον σου ἦτο ἄλλος Πατριάρχης αἰρετικός. (Ἐρ.) Μήπως τὸ κέντρο σου τὸ εἶχες εἰς τὴν Ἀντιόχειαν; (Ἀπ.) ὄχι μοῦ λέγει ὁ Ἅγιος, διότι καὶ ἐκεῖ πατριάρχης εἶναι αἰρετικός, διότι τὸν ὀρθόδοξον Πατριάρχην Μελέτιον ἐκβαλόντες, ἔβαλον ἀντ' αὐτοῦ τὸν αἰρετικὸν Εὐζώϊον. (Ἐρ.) Ἔ τότε λοιπὸν τί νὰ σ' ἐρωτήσω· διότι ὡς φαίνεται τὸ κέντρο σου τὸ ἐκκλησιαστικὸν θὰ τὸ ἔχῃς εἰς τὴν Κων)πολιν, οὔτε ἐκεῖ μοῦ ἀπαντᾷ ὁ ἅγιος, διότι καὶ ἐκεῖ ἐκβαλόντες τὸν ἅγιον Παῦλον τὸν ὁμολογητὴν, ἔβαλον ἀντ' αὐτοῦ τὸν αἰρετικὸν Εὐδόξιον. Τέλος πάντων τὸ εὐρήκαμε ἅγιε, ἀκούω ὅτι πηγαίνεις εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ἐκεῖ θὰ εὗρίσκῃς ἀνάπαυσιν, μακρὰν τῶν κατηγορῶν σου μακρὰν τοῦ ἀσεβοῦς βασιλέως Κωνταντίου. Τίποτε μοῦ λέγει ὅτι καὶ ἐδῶ ἐγελάσθηκες, διότι ὁ Λιβέριος πάπας τῆς Ῥώμης, ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησεν νὰ συγκοινωνήσῃ εἰς τὸν Ἀρειανισμόν καὶ ἐναντίον μου νὰ ὑπογράψῃ ἐξωρίσθη, καὶ ἔβαλεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν Ἀρειανόφρονα Φίλικα. Ναι ἅγιε, μὰ ἤκουσα πῶς ὁ φίλος σου Λιβέριος ὁ πάπας, λυτρωθεὶς τῆς ἐξορίας ἤλθεν καὶ πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ πιστεύω νὰ τύχῃς ὑποστηρίξεως παρ' αὐτοῦ. Μὰ κατάλαβες μοῦ ἀπαντᾷ ὁ ἅγιος πῶς δὲν καταλαβαίνεις, διότι οὗτος δηλαδὴ ὁ Λιβέριος ὑπογράψας εἰς τὸν Ἀρειανισμόν, ἔρχεται εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ποιεῖ ἀπίστους φόνους κατὰ τῶν ὀρθοδόξων. Ἄλλ' ἄς ἔλθῃ ὁ συγγραφεὺς τοῦ Ἀπολογητικαὶ Μελέται, καὶ ἄς ἀκούσῃ τί ὁ πρεσβύτερος τοῦ Λιβερίου ἐποίησεν. Ἦρξατο λέγει ὁ πρεσβύτερος Ῥώμης Εὐσέβιος, μετὰ τὴν ἀνά-

κλησιν ἐκ τῆς ἔξορίας τοῦ Λιβερίου, δημοσιεύειν τὸν Λιβέριον πάπαν Ῥώμης, ὅτι εἶναι αἰρετικὸς καὶ φίλος τοῦ Κωνσταντίου· Ἐπειδὴ δὲ ὁ Λιβέριος κατῴρθωσεν νὰ καταλάβῃ ὅλας τὰς ἐκκλησίας καὶ νὰ ἐκδιώξῃ τὸν ἐπίσκοπον Φίλικα, ὃν τινες λέγουσιν ὅτι ἀπεστράφη τὸν Ἀρειανισμόν, καὶ μετενόησεν ἐπιστραφεὶς εἰς τῆς ὀρθοδοξίαν.

Κρατεῖται οὖν ὁ Εὐσέβιος διὰ τὴν τοῦ λαοῦ σύναξιν ἣν ἐποίει ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὃν αὐτὸς ἔκτισε καὶ ἐπαρηγόρει τὸ ἅγιον πλῆθος. Ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνστάντιος μετὰ τοῦ Λιβερίου εἶπον πρὸς τὸν Εὐσέβιον, Σὺ μόνος εἶ χριστιανὸς ἐν τῇ Ῥώμῃ; Ὁ Εὐσέβιος ἀπεκρίθη οὕτως ἐλπίζωμεν εἰς τὸν Κύριον, ὅτι ὁ Χριστὸς ἡμᾶς εὕρησαι πιστοὺς καθὼς ἔβαπτίσθημεν, καὶ κρατοῦμεν εὐλογίαν ἣν ἐλάβαμεν ἀπὸ τὸν μακάριον Ἰούλιον. (πρῶην Πάπαν Ῥώμης) Ὁ Λιβέριος εἶπε. καὶ ἡμεῖς εἰς τινοσ τόπον ἔσμεν, ἄρα οὐχὶ εἰς τὸν τόπον Ἰουλίου; Ὁ Εὐσέβιος εἶπεν, εἰ διέμεινας ἂν εἰς τὴν πίστιν, ἣν πρῶην ἐν τῷ διωγμῷ ἐφάνης κρατῶν. Ὁ Λιβέριος εἶπεν παρόντος τοῦ Αὐγούστου τόσον ἀπειθῆ μὲ λογίζῃ; Ὁ Εὐσέβιος εἶπεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα φανεροῖ σε, ὁ βασιλεὺς Κωνστάντιος εἶπε, τί ἐστὶ ἀναμεταξὺ πίστεως καὶ πίστεως, ἀπεκρίνατο ὁ Εὐσέβιος, ὅσον περὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τελείως κρατοῦμεν τὴν πίστιν, ὅσον περὶ ὑμῶν μανία διαβολικὴ καὶ φθόνος τῆς δεισιδαιμονίας ὑμᾶς παρεκίνησε, καὶ βέβαια διὰ προσταγῆς σου αἱματοχυσία καὶ φόνος τῶν Χριστιανῶν, μάλιστα δὲ τῶν κληρικῶν πρεσβυτέρων καὶ διακόνων ἐγένετο. Τότε ὀργισθεὶς ὁ Κωνστάντιος διὰ δεήσεως τοῦ Λιβερίου, ἐγκλείει τὸν Εὐσέβιον, εἰς μίαν κοίτην τοῦ οἴκου αὐτοῦ, οὔσαν τὸ πλάτος (5) ποδῶν ὅπου καὶ μετὰ (8) μῆνας ἐκοιμήθη εἰς τὰς (14) Αὐγούστου. Ἄς ἐρωτήσωμεν τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον καὶ πάλιν καλὰ ἀφοῦ οὔτε εἰς τὴν Ῥώμην εὕρισκεις ἀνάπαυσιν πνευματικὴν, κἂν ὑπαγε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὅπου ἐκεῖ πιστεύω νὰ εὕρης ἀνάπαυσιν, διότι καθὼς ἤκουσα, πρότερον ὅτι ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Ῥώμην διὰ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν Θρόνον σου, πολλὴν τιμὴν σοῦ ἐπρόσφερεν ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Μάξιμος. Ναὶ μοῦ λέγει ὁ ἅγιος, ἀλλὰ δὲν ἔμαθες ὅτι οἱ Ἀρειανοὶ ἀποστέλλοντες δύο ὁμόφρονας Ἀρχιερεῖς Ἀκάκιον καὶ Πατρόφιλον, ἐξέβαλον ἐκ τοῦ θρόνον τὸν

Πατριάρχην Μαξιμον καὶ ἐχειροτόνησαν ἀντ' αὐτοῦ Κύριλλον
 τινὰ ὀνόματι ὅστις καὶ αὐτὸς ἦτο Ἀρειανόφρων; Τότε λοιπὸν
 ἅγιε Ἀθανάσιε ποῦ εἶναι τὸ ἐκκλησιαστικὸν σου κέντρον; ἀφοῦ
 ἄλλως τε ὅλα τὰ πατριαχεῖα εἶναι αἰρετικά. Εἰς ἐμὲ λέγει ὁ
 ἅγιος κέντρον μου ἐκκλησιαστικόν, εἶνε ὁ Χριστὸς τίς ὁ νόμος
 τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἴδιος οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ κατὰ καιροὺς
 ἄξιοι διάδοχοι αὐτῶν ἐνομοθέτησαν ἐγγράφως ἢ ἀγράφως. Ἀλλὰ
 νὰ μὴ εἶμεθα φορτικοὶ εἰς τὴν ἀγιοσύνην σου ἅγιε Ἀθανάσιε,
 ἀκόμη θὰ σ' ἐρωτήσω ἓνα λόγον, πῶς σὺ ὁ μέγας φωστὴρ ὅστις
 καλῶς οἶδας τὸν ἐκκλησιαστικὸν νόμον, ἐτόλμησας ὦν καθηρη-
 μένος ἀπὸ τῆς συνόδου (ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι ἀδίκως) ὅχι μόνον
 νὰ ἱερουργῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς ξένας ἐπαρχίας ὅπου εἶχον ἐπισκό-
 πους, σὺ ἐχειροτόνεις ἐπισκόπους καὶ ἱερεῖς; Ἄραγε δὲν εἶσαι
 ὑπὸ ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια; Ὅχι μοῦ ἀπαντᾷ ὁ ἅγιος, ἐγὼ εἶ-
 μαι ἐν τάξει ἀπέναντι θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, διότι δὲν καθηρέ-
 θην διὰ κανένα ἔγκλημα τὸ ὁποῖον πραγματικῶς εἶχον, ἀλλ' ἐκτὸς
 τούτου αὐτοὶ ὅπου μὲ ἐκάθησαν δὲν ἦσαν ὀρθόδοξοι. Καὶ διὰ
 τοῦτο καὶ ἐγὼ ὅπου ἐπήγαινα, ἐχειροτόνουν ὀρθοδόξους ὅπως ὁ
 λαὸς ὁ ὀρθόδοξος λαμβάνει τελείαν τὴν χάριν τοῦ ἁγ. Πνεύμα-
 τος. Διότι ποία συνάφεια Λατινόφρονος Ἀρχιερέως, ὅστις εἰς
 τὰς (12) Δεκεμβρίου ἐορτάζει Χριστοῦ γέννησιν καὶ ὀρθοδόξων
 οὔτινες ἐορτάζουν ὡς παρέλαβον εἰς τὰς (25) Δεκεμβρίου; Ἀλλὰ
 ἅς ἀφήσωμεν ἀφοῦ ζητήσωμεν συγχώρησιν ἀπὸ τὸν ἅγιον Ἀθα-
 νάσιον, νὰ ἐρωτήσωμεν ὀλίγας λέξεις τὸν ἅγιον Μελέτιον Ἀντιο-
 χείας. Εἰπέ μας ὦ πάτερ ἁγιώτατε Μελέτιε Πατριάρχα Ἀντιο-
 χείας, ὅτε σὺν τοῖς ἄλλοις ἀνεκλήθης ἐκ τῆς ἑξορίας σου ὑπὸ
 Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου πόσας ἐκκλησίας εἶχες εἰς τὸ Πατρι-
 αρχεῖον, καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἦρχετο ὀρθόδοξος λαὸς νὰ ἐκκλησιάζ-
 ζηται; Τί νομίζετε πῶς μοῦ ἀπαντᾷ ὁ ἅγιος Μελέτιος; οὔτε μίαν
 δὲν εἶχον. Μὰ πρᾶγμα ἀπίστευτον μοῦ λέγεις ἅγιε, δὲν εἶχες λοι-
 πὸν οὔτε μίαν ἐκκλησίαν; ὅχι μοῦ ἀπαντᾷ καὶ πάλιν. Ἀλλὰ μή-
 πως ἐν τῷ μεταξύ ἐγένετο κανένας σεισμὸς καὶ κατέστρεψεν ὁ
 θεὸς μόνον τὰς ἐκκλησίας ἐπειδὴ τὰς εἶχον οἱ Ἀρειανοί, βδε-
 λυττόμενος τὴν αἴρεσίν τους; Καὶ πάλιν ὁ ἅγιος μοῦ ἀπαντᾷ
 λέγων ὅτι ἐκκλησίαι μὲν ἦσαν πολλαί, ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶχον οὔτε
 μίαν, διατί τοῦ λέγω, διότι ὅλας μὲν τὰς ἐκκλησίας τὰς εἶχεν ὁ
 Ἀρειανόφρων Εὐδῶϊτος. Μίαν δὲ καὶ μόνην εἶχεν ὁ Παυλῖνος,
 ὃν ὁ Πουκίφερος ἐχειροτόνησεν ἀπὸ πρεσβύτερον πατριάρχην.
 Ἐγὼ δὲ μὴ ἔχων ἐκκλησίαν ἐσύναζον τοὺς ὀρθοδόξους καὶ ἐποί-
 ουν τὰς συνάξεις ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ ὅμως αὐτοὶ ὅπου τὰς ἐκ-
 κλησίας εἶχον, ὑπῆγαν συγκληρονόμοι τοῦ διαβόλου, ὁ δὲ μὴ
 ἔχων οὐδὲ μίαν ἐκκλησίαν προσκυνεῖται παρὰ πάντων ὡς μέγας
 ἅγιος. Ἀλλὰ πρὸς στιγμὴν ἅς ἀφίσωμεν αὐτοὺς τοὺς Ἀρχιερεῖς,
 καὶ ἅς παρακαλέσωμεν τὸν ἅγιον ὀσιομάρτυρα Στέφανον τὸν
 Νέον νὰ μᾶς εἴπη ὀλίγα τινα. Εἰπέ μας ὦ ὀσιώτατε πάτερ, ὅτε

εἰς τὸν καιρὸν σου ὑπῆρχεν Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος (τοῦ ὁποίου εἰς ἱστορικὸς προσπαθεῖ νὰ ἀναιρέσῃ τὸ ἐπώνυμον ὅπερ ἐν τῇ κολυμβήθρα τοῦ ἐδόθη.) εἶχε κηρύξει τὴν εἰκονομαχίαν πῶς σὺ ἕνας καλόγηρος ὅπου ἦσούν εἰς ἕνα βουνὸ κάτοικος, οὔτε Ἀρχιερεὺς ἦσούν οὔτε πατριάρχης, πῶς δὲν ἐπέθεσο (κατὰ τὸν λόγον τοῦ Οὐνιτόφρονος Ἀθαν. Βήτου) εἰς τὴν κυβερνώσαν ἐκκλησίαν ; Καὶ μάλιστα ἀφοῦ ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ λοιποὶ Μητροπολίται (ὡς τοὺς σημερινούς) καὶ ἐπίσκοποι ἔκριναν καλὸν διὰ συνόδου, (ἀφοῦ ἄλλως τε κατὰ τὴν γνώμην των, καὶ δὴ τοῦ Λατινόφρονος ἢ μᾶλλον τοῦ ἀποδράσαντος ἐκ τοῦ φρενοκομείου Ἀθανασίου Βήτου ὅστις λέγει, πῶς αἱ σύνοδοι διατι δὲν ἔλεγον πιστεύω καὶ εἰς τὰς εἰκόνας καὶ ἡμερολόγιον. Καὶ εἰάν ὦ ἀνόητε καὶ ἄθλιε Βήττου ὅστις πάσας τὰς μαρτυρίας αἷς φέρεις τῶν ἁγίων διαστρέφεις, εἰς τὴν Τρίτην οἰκουμενικὴν σύνοδον ἣτις ἀναθεμάτισεν τὸ σύμβολον τῶν Νεστοριανῶν καὶ ὑπόθεσις ἦτο περὶ τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ, ἣτις σύνοδος κηρύξασα αὐτὴν θεοτόκον δὲν ἐτόλμησεν νὰ εἰσάξῃ εἰς τὸ σύμβολον τῆς πίστεως τὴν λέξιν Θεοτόκος, καίτοι κατ' ἀρχὰς ὁ ἅγιος Κύριλλος ἠθέλησεν ἀπὸ τὴν ἀγάπην ἣν εἶχεν εἰς τὴν Θεοτόκον, ἐν τούτοις ἢ τρίτῃ οἰκουμενικῇ σύνοδος εὐλαβεία φερόμεναι, πρὸς τὴν Ἀθῆναι καὶ Βαν οἰκουμηνικὰς συνόδους ἐνομοθέτησαν καὶ αὐταὶ ἐπὶ ποινῇ ἀνάθεματος τὸ σύμβολον τῆς πίστεως νὰ μένῃ ἀνέπικρον) Ἀφοῦ ἄλλως τε κατὰ τὴν γνώμην των δὲν ἦτο δογματικὸν ἢ προσκύνησις τῶν εἰκόνων, καὶ αὐτοὶ ἔκριναν θεάρεστον νὰ μὴ προσκυνῶνται καὶ ὄχιμόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἀνάθεμα καθυπέβαλλον πάντας τοὺς προσκυνοῦντας τὰς εἰκόνας), ὡς καὶ οἱ σημερινοὶ Λατινόφρονες (τοὺς ὀρθοδόξους) Ναὶ λέγει ὁ ἅγιος ἀλλ' αὐτοὺς προορῶν ὁ προφήτης Δαβὶδ ἔλεγεν, καὶ ἐπιστρέψει δηλ. τὸ ἀνάθεμα, ὁ πόνος αὐτῶν εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτῶν ἢ ἀδικία αὐτῶν καταβήσεται. Ὡστε καὶ οὔτοι ἐκφωνήσαντες τὸ ἀνάθεμα τὸν ἑαυτὸν τοὺς ἀναθεμάτισαν, διότι ὁ Θεὸς πόρρω ἀπέχει ἀπ' αὐτῶν, καὶ εὐλογος δεσμὸς δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἐάν δὲ θέλῃς μοῦ λέγει ὁ ἅγ. Στέφανος νὰ ἀκούσης, ὅπου ἐνώπιον Γραμματέων καὶ Φαρισαίων καὶ Ἀρχιερέων ὑποκριτῶν, ὅπου εὕρισκομαι ὡς κακοῦργος κρινόμενος, καὶ προσπαθοῦν μὲ κολακείας καὶ φοβερισμούς, νὰ μεταστρέψουν τὴν γνώμην μου ἀπὸ τὴν εὐσέβειαν. Ἀκουσον τί μοῦ λέγει ὁ Ἐφέσου Θεοδόσιος, «διατι ἀνθρώπε τοῦ θεοῦ ὀνομάζεις πάντας ἡμᾶς αἱρετικούς ; καὶ σὺ λέγεις ὅτι εἶσαι ὀρθόδοξος (καθὼς λέγει καὶ ὁ παππᾶ Ἀθανάσιος διὰ τοὺς Ἀγιορείτας κ.λ.π.). Καὶ φρονεῖς καλλίτερα ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς, πατριάρχας, ἐπισκόπους, καὶ ὑπὲρ τοὺς χριστιανούς ἅπαντας ; Μήπως θέλωμεν ἡμεῖς νὰ κολασθῶμεν ; ὁ δὲ ἅγιος ἀπεκρίνατο. Οὕτω σὰς λέγω ὅτι ἐγὼ δὲν διαστρέφω τι, ἀλλὰ σεῖς ὅπου ἀφίνετε τὴν πρώτην παράδοσιν τῶν Πατέρων, καὶ κάμνετε ἰδικὰ σας νεώτερα δόγματα, σαπρὰ καὶ

παράλογα. Διὸ σᾶς ἀρμόζει τὸ ῥητὸν τοῦ προφήτου «σήμερον συνήχθησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, μετὰ τοὺς Ἄρχοντας καὶ μισθωτοὺς ποιμένας, καὶ προδότας τῆς ποιμνῆς, καὶ κατὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας κενὰ ἐμελέτησαν». Ταῦτα ἀκούσας ὁ Νικομηδείας Κωνσταντῖνος, ὡς ἄλλος Ἀρχιερεὺς πλησίον τοῦ ἁγίου Ὅρους, καθὼς ἐκάθητο ὁ ἅγιος τὸν ἐλάκτισεν εἰς τὸ πρόσωπον, ὅστις ἅγιος ἐκ τοῦ λακτίσματος ἔπεσεν ἀνάσκελα, καὶ ὡς νὰ μὴ ἦρκει αὐτό, ἔπειτα τὸν ἐκτύπα εἰς τὴν κοιλίαν συχνὰ μετὰ τοὺς πόδας του. Οἱ δὲ Ἄρχοντες ἔχοντες καλυτέραν γνώμην, καὶ ὀλιγωτέραν ἀπανθρωπίαν, ἀπὸ τοὺς φαινομένους μιμητὰς τοῦ Χριστοῦ, ἠμπόδισαν τὸν μιαρόν τοῦτον Ἀρχιερέα. Καὶ λέγουσιν εἰς τὸν ἅγιον, ἓνα ἀπὸ τὰ δύο θὰ γίνῃ, ἢ θὰ ὑπογράψῃς τὸν ὄρον τῆς συνόδου ὃν ἐγράψαμεν, ἢ νὰ λάβῃς εὐθὺς τὸν θάνατον. (Τοιοῦτοτρόπως οἱ σημερινοὶ Ἀρχιερεῖς, μιμηταὶ ὄντες καὶ διάδοχοι τοιούτων Ἀρχιερέων, καταδιώκουν τοὺς χριστιανούς τοὺς ἐγκλείουν εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ὡσὰν τέλειοι δῆμιοι, μετὰ τὰς ἰδικὰς τῶν χειρῶν κτυπῶσι τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς καὶ ἰσρεῖς, διατί ; διότι ὁ ζῆλος οὐχὶ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῆς Λατινοφροσύνης τοὺς κατέφαγεν). Ὁ δὲ ἅγιος εἶπεν πρὸς τὸν Ἄρχοντα Κάλλιστον, ἐγὼ εἰάν ἔχω ἀκόμη ὀλίγον αἷμα θὰ τὸ χύρω διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ. Πλήν ἀναγνώσατέ μου τὸν ὄρον τῆς συνόδου σας, νὰ ἰδῶ ποῦ εὐρίσκετε τὴν καταστροφὴν τῶν εἰκόνων τῶρα νεώτερα. Τότε ὁ Κωνσταντῖνος Νικομηδείας ἀνέγνωσε τὴν ἀρχὴν οὕτω λέγων (ὄρος τῆς ἁγίας καὶ εἰκουμενικῆς ἐβδόμης συνόδου). Τότε ἀρκάσας τὸν λόγον ὁ ἅγιος εἶπεν... ὦ! μέγα ψεῦμα! κακὸν θεμέλιον ἐβάλατε, καὶ κακὴν οἰκοδομὴν ἐτελέσατε. Σεῖς κατεπατήσατε τὰ ἅγια, καὶ τὴν σύνοδόν σας ἁγίαν ἐπωνομάσατε; ὦ! τῆς αἰτοπίας 4 πατριάρχαι δὲν ἦσαν, ὁ Ῥώμης Ἀλεξανδρείας Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων ἢ μόνον ὁ Κωνσταντινούπολεως καὶ σεῖς τὴν λέγετε ψευδῶς οἰκουμενικὴν. Ἐὰν δὲν συμφωνεῖ μετὰ τὰς ἄλλας ἕξ (6) πῶς ἐβδόμην τὴν ὀνομάσατε, καὶ γράφετε ἐναντίᾳ τῶν ἄλλων 6 συνόδων; Λέγει του ὁ Τρικκάκαβος, καὶ ποῖον δόγμα τῶν συνόδων ἠθροτήσαμεν (οὕτω ἐρωτοῦν καὶ οἱ σημερινοὶ Λατινόφρονες καὶ δὴ ὁ παππᾶ Ἀθανάσιος Βῆττου). Ὁ ἅγιος ἀπαντᾷ καὶ εἰς τοὺς τότε καὶ εἰς τοὺς σημερινοὺς Λατινόφρονες «Δὲν συνηθροίσθησαν εἰς ἁγίας ἐκκλησίας ὅλαι αἱ σύνοδοι; Ἡ Αἠ εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Νικαίας, ἢ Βα εἰς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην εἰς τὸ Βυζάντιον, ἢ Γη εἰς τὸν Θεολόγον εἰς τὴν Ἐφεσον, ἢ Δη εἰς τὴν ἁγ. Εὐφημίαν τῆς Χαλκηδόνος, ἢ Εη εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγ. Σοφίας ἐν Κων(ν)πόλει, ἢ Δη εἰς τὸν ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Εἰς αὐτούς ὅλους τοὺς ναοὺς δὲν ἦσαν εἰκόνες τῶν ἁγίων; Πῶς δὲν τὰς ἐκάθησαν οἱ ὄντως ἅγιοι πατέρες, ἀποκρίθητί μοι εἰς τοῦτο ἐπίσκοπε, καὶ αὐτὸς μὲν εἰάν καὶ γνώμην δὲν ἄλλαξεν, ἀλλ' ὠμολόγησεν ὅτι οὕτως ἔχει ἢ ἀλήθεια. (Ἄς ἀποκριθῶν καὶ οἱ Λατινόφρονες καὶ δὴ ὁ Ἀθα-

νάσιος Βήττου περιοδεύων πνευματικός, ὅστις ἀντὶ ὠφελείας ἔβλαβην μὲ τὰς διδασκὰς του προξενεῖ εἰς τὸν κόσμον. Ἄς εἴπουν καὶ πάλιν τοὺς ἐρωτῶμεν, ἦτο τὸ ὀρθόδοξον ἡμερολόγιον, ἀπὸ τῆς πρώτης συνόδου μέχρι σήμερον ἢ ὄχι; ἦσαν τότε ἅγιοι ἐπιστήμονες καὶ σημαιοφόροι, καὶ πνεύματος ἁγίου πεπληρωμένοι ἢ ὄχι; καὶ ἐὰν εἰς τὰ μυστήρια τοῦ θεοῦ, κατὰ χάριν καὶ τὰ τοῦ οὐρανοῦ πάντα καλῶς ἐξήτασαν διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἁγ. Πνεύματος, πῶς οὗτοι πάντες δὲν ἐπέβαλον χεῖρα, οὐδὲ ἤνοιξαν στόμα ὅπως εἶπουν, ἢ ἐπιβάλλουν τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου; διότι δὲν βαδίζομεν καλῶς. Ἄλλ' ὁ θεῖος Χρυσόστομος ἔλεγεν, οὐχὶ 318 πατέρες τῆς πρώτης συνόδου εἶναι οὗτοι; οὐχὶ ὁμολογηταί; ἄλλος τὴν ῥίνα κομμένην ἢ τὰς χεῖρας κλπ; οὐχὶ σημαιοφόροι; τίς εἰμὶ ἐγὼ ὅστις θὰ παραβλέψω τοιούτους ἁγ. πατέρας, πάντα ὅσα ἐποίησαν ὁ θεὸς μὲ σημεῖα τὰ ἐπεσφράγισεν. Ἄλλ' ὦ πάτερ πατέρων ἁγιώτατε ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐπὶ τοὺς Λατινόφρονας οἵτινες προφάσει ἐπιστήμης, πραγματικῶς ὁμῶς Λατινοφροσύνης ἐκαινοτόμησαν, καὶ ἐφάνησαν κατὰ τὸ δοκοῦν τους, πλέον σοφοί, ὑμῶν τῶν ἁγίων διδασκάλων καὶ ὄντως ποιμένων, καθὼς ὁ Χριστὸς σὰς ἤθελεν. Νῦν ὁμῶς ὡς μισθωτοὶ καὶ οὐχὶ ποιμένες προσπαθοῦν νὰ παραπλανήσουν τὰ πρόβατα, ἀπὸ τὴν ὁδὸν ὅπου ἐχαράξατε. Καὶ τὰ ὠθοῦν εἰς μέρη ἀπόκημνα, καὶ εἰς πυθμένα Ἄδου. Λοιπὸν τί λέγετε Ἀρχιερεῖς καινοτόμοι; καὶ σὺ Ἀθανάσιε Βήττου, πνευματικὲ περιοδεύων; Ἐὰν οἱ εἰκονομάχοι ἔτυχον τοιαύτης τιμῆς τοῦ Ἀναθέματος, καὶ καθὼς ὑμᾶς καὶ αὐτοὶ ἔλεγον, ὅτι δὲν ἦτο δογματικόν. Ἄλλ' εἰπέ μου ὦ συγγραφεῦ τοῦ Ἀπολογητικαὶ Μελέται, τὸ χοιρινὸν κρέας τὸ ὁποῖον ἐβίαζεν νὰ φάγουν οἱ Μακκαβαῖοι, ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος υἱὸς Σελεύκου, ἦτο λέγω τὸ χοιρινὸν δογματικόν τῶν Ἑβραίων; μήπως ἦτο ἐναντίον τῆς Θεότητος; Ὁχι ἀλλ' ἀπλῶς νομοθεσία τοῦ Μωϋσέως. Τὸ κρέας ὅπου ἐβίαζον τοὺς Χριστιανούς, οὗς οἱ βούλγαροι εἶχον αἰχμαλωτίσει, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἁγ. Θεόδωρος ὁ Στουδίτης εἰς τὰς κατηγήσεις του ἀναφέρει, ὅτι τοὺς ἐβίαζον τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστὴν νὰ φάγουν μὲ ὑπόσχεσιν ἐὰν μὲν φάγουν νὰ τοὺς χαρίσωσι τὴν ζωὴν, ἐὰν δὲ καὶ δὲν φάγωσι νὰ τοὺς θανατώσωσι, ὅπερ καὶ ἐγένετο, διότι μὴ φαγόντας τοὺς ἐθανάτωσαν. Λοιπὸν τούτους πάντας, καὶ δὴ τοὺς Μακκαβαίους δὲν τοὺς ἐορτάζει ἢ ἐκκλησία μετὰ πολλῆς τῆς λαμπρότητος; ὀνομάζουσα αὐτοὺς πρὸ μαρτύρων μεγίστους μάρτυρας; δὲν πιστεύω νὰ τὸ ἀρνηθῆς, τοιουτοτρόπως λοιπὸν καὶ ἡ ἁγία καὶ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, στεφανώνει πάντας τοὺς ὑποτασσομένους αὐτῇ, καὶ μὴ ἀκολουθοῦντας τοὺς καινοτομοῦντας τὰς ἐντολάς της, ἐπίσης δὲ καὶ ἀποκηρύσσει πάντας τοὺς καινοτομοῦντας, καὶ ἔσται ἡ μερὶς αὐτῶν, ἐνθα αὐτοὶ καλῶς οἶδασιν. Ἀλλὰ ἄς σταματήσωμεν ὀλίγον ὅτι νοερῶς βλέπω τὸν Θεολόγον Γρηγόριον Πατριάρχην Κων)πόλεως ὅστις περνάει

ἔμπρός μου, ὡς τοῦ ὁμιλήσω ὅπου θέλω ὀλίγας λέξεις. Στάσου ὀλίγον πάτερ ἁγιώτατε τῆς θεολογίας ἐπώνυμε, σὲ παρακαλῶ μὴ παρίδης τὸν παῖδα σου, ὅτι καὶ ἐγὼ ὀρθόδοξος εἰμί, καὶ τέκνον πνευματικὸν σὺν, εἰ καὶ ἁμαρτωλὸς τυγχάνω, μιμήσου τὸν Χριστὸν ὅστις ἁμαρτωλοὺς ἦλθε νὰ σώσῃ, ὁ δὲ ἅγιος μετὰ ἰλαρότητος μοῦ λέγει, λέγε ὅτι θέλεις καὶ σοῦ ἀπαντῶ. Ἐδῶ πάτερ ἔχομεν μίαν φιλονικίαν μὲ τὸν συγγραφέα τοῦ Ἀπολογητικαὶ μελέται, μᾶς ἐρωτᾷ ποῦ εἶναι σᾶς τῶν λεγομένων ὀρθοδόξων, τὸ ἐκκλησιαστικὸν κέντρον σας. Τί νὰ τοῦ εἶπω, ἀλλὰ κάμε ὑπομονὴν νὰ σ' ἐρωτήσω καὶ σὺ μοῦ ἀπαντᾷς. Ἐν πρώτοις ποῦ ἦτο ἡ ὑποταγή σου πρότερον, διότι καθὼς ἤκουσαν ὅτι εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Κων)πόλεως ἔπρεπε νὰ ὑποτάξῃσαι. Μὰ ἐγὼ ἤκουσα πῶς ἐπὶ 40 ἔτη τὸ Πατριαρχεῖον Κων)πόλεως τὸ κατεῖχον οἱ Ἀρειανοί. Καὶ ὅτε σὺ ἀπεστάλης παρὰ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν εἰς τὴν Κων)πολιν οἱ ὀρθόδοξοι δὲν εἶχον οὐδεμίαν ἐκκλησίαν, ἕως ὅτου ἐποίησας οἰκίαν τινὰ εἰς ἐκκλησίαν, ἣν καὶ ὠνόμασας ἁγ. Ἀναστασίαν. Ὅτε δὲ ἦλθες εἰς τὴν Κων)πολιν Πατριάρχης ἦτο ὁ μετὰ τὸν Εὐδόξιον Δημόφιλος, τί ἐποίησας σὲ παρακαλῶ ὑπετάχθης εἰς αὐτόν, ἢ ἦλθες εἰς πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν, ὡς ἐκκλησιαστικὸν κέντρον ὅπου ἦτο; Ὅχι ἀπαντᾷ ὁ ἅγιος, ὅτι οὗτος ὡς ἀλλότριος τῆς διδασκαλίας τῆς πρώτης συνόδου, δὲν εἶχεν οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ Θεοῦ εἰδοκοῦντος, ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος εἶπεν εἰς τὸν Πατριάρχην τῶν Ἀρειανῶν Δημόφιλον, εἰ κατὰ τὴν πίστιν τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου ποιμαίνης τὸν λαὸν τοῦ εἶναι εἰς ὁμόνοιαν; ὡς δὲ οὗτος ἠρνήσατο εὐθύς αὐτὸν ἐδίωξεν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας παρέδωκεν εἰς ἐμέ. Καὶ ἰδοὺ μετὰ τὴν παραίτησίν μου ἐκ τῆς Πατριαρχείας, ἐνῶ δὲν εὗρον οὐδὲ μίαν ἐκκλησίαν, νὰ ἔχωσιν οἱ ὀρθόδοξοι, τοὺς ἀφῆκα (1001) μίαν ἣν ἐγὼ ἐποίησα, καὶ (1000) ὅπου κατεῖχον πρότερον οἱ Ἀρειανοί. Νὰ σὲ ἐρωτήσω ἀκόμη ἅγιε ἕναν λόγον, ἤκουσα ὅτι ὁ πατήρ σου ὦν Ναζιανζοῦ ἐπίσκοπος, καὶ ὑπὸ ἀπλότητος παραπλανηθεὶς εἰς τὰ τῶν Ἀρειανῶν, ἔτι δὲ καὶ ὡς ἀγράμματος ὅπου ἦτο ὁ λαὸς καὶ οἱ Μοναχοὶ ἔφερον σχῆμα, καὶ δὲν ἐδέχοντο νὰ συγκοινωνήσουν μετ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐμάκρυναν φεύγοντες. Ἐτι δὲ ἤκουσα ὅτι ἐλήγες πρὸς τὸν πατέρα σου εἰς Ναζιανζόν. Εἶπέ μου σὲ παρακαλῶ δὲν ἐκινήθης ἀπὸ τὴν ἀγάπην ἣν εἶχες πρὸς τὸν πατέρα σου, εἰς ὀργὴν ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ τῶν Μοναχῶν, ὅπου ἐκαταφρονοῦσαν τὸν πατέρα σου, Ὅχι μοῦ ἀπαντᾷ ὁ ἅγιος ὅτι ὁ πατήρ μου δὲν ἦτο ἐν τάξει, ὡς ἐκ τούτου ἐφρόντισα πρῶτον τὸν πατέρα μου νὰ διορθώσω, ὅπερ χάριτι Χριστοῦ ἐποίησα, καὶ μετὰ τὰς νηστείας καὶ δεήσεις εἰρήνευσα τὸν λαόν. Ἀλλὰ τί βλέπω; ἰδοὺ ὁ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος Ἐπειδὴ ἐγὼ ἅγιε τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὰς πολλὰς μου ἁμαρτίας, δὲν ἔχω τὴν τόλμην νὰ τοῦ ὁμιλήσω, εἶπέ του νὰ σοῦ εἴπη καὶ ἐγὼ

ἀκούω (κατὼς ἔλεγον οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὸν Μωϋσῆν, λάλει ἡμῖν
 σὺ καὶ μὴ ὁ θεὸς ἐκ τοῦ φόβου των). Τί τοῦ εἶπε ὁ Μόδεστος
 ὅστις ἦτο ἑπαρχος Καισαρείας, ὅτε τοῦ ἔλεγεν νὰ ὁμοφρονήσῃ
 μετὸν Βασιλέα εἰς τὸν Ἀρειανισμόν; Ἀπανιᾶ ὁ Ἅγιος Βασι-
 λειος εἰς τὸν Ἅγιον Γρηγόριον καὶ τοῦ λέγει, σὺ καλῶς οἶδας
 καὶ εἶπέ εἰς τὸν ἐρωτῶντα. Ὁ δὲ ἅγιος Γρηγόριος μοῦ λέγει.
 Ὅτε ὁ Μόδεστος ἔλεγεν εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον, ὅστις ἀντί-
 στατο εἰς αὐτόν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἐπισκόπων ἐτόλμησεν νὰ μοῦ
 ἀντισταθῇ τόσον ὡς σύ, λέγει πρὸς αὐτόν ὁ ἅγιος, διότι δὲν
 εὔρες πραγματικὸν ἐπίσκοπον ἀλλὰ μισθωτοὺς καὶ προδότας, δι'
 αὐτὸ καὶ οὐδεὶς σοὶ ἀντισταθῇ, ἀλλ' ἐγὼ ἀγαπῶ τὸν Χριστὸν
 ἐπίσης καὶ τὸ ποίμνιόν μου. (Ὡς ἐρωτήσωμεν λοιπὸν τόσους
 Ἀρχιερεῖς, εὐρισκόμενους ἐν τε τῇ παλαιᾷ καὶ νέᾳ Ἑλλάδι,
 οὐδεὶς εὐρέθη πραγματικὸς ἐπίσκοπος, ὅστις νὰ ἀγαπᾷ τὸν Χρι-
 στὸν καὶ νὰ θύσῃ τὴν ψυχὴν του ὑπὲρ τῶν προβάτων; Οὐδεὶς
 εὐρέθη τῶν Ἀρχιερέων νὰ ὑψώσῃ φωνὴν διαμαρτυρίας κατὰ
 τῶν σημερινῶν καινοτομιῶν; τόσον δειλοὶ ἐστέ; τόσον ἀνανδροὶ;
 Ἐντροπή σας ὅτι ὁ ἅγιος Κήρυκος τριετὲς παιδίον θὰ σας ἐλέγ-
 ξῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ ὁ ἅγιος Λογγίνος ἑκατόνταρχος μῆτε
 Ἑβραίους ἐφοβήθη, μῆτε εἰδωλολάτρας, ἀλλ' ἔλεγεν, καὶ ποῦ τὸν
 ἔβλεπον; ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν ἐν μέσῳ δύο ληστῶν, ἀληθῶς
 Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος. Τουλάχιστον δὲν μιμῆσθε μὴδ' αὐτόν τὸν
 Καϊάφαν τὸν Ἀχιερέα τῶν Ἑβραίων, ὅστις ἐρωτήσας τὸν Ἰησοῦν
 εἰάν εἶνε Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς τοῦ ἀπήντησεν, ὁ σὺ εἶπας,
 ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωρότα καὶ τοὺς ἀγγέλους κλπ.
 Εὐθύς δῆθεν ἀγανακτῶν διὰ τὴν βλασφημίαν ὅπου κατὰ τὴν
 γνώμην του ἤκουσε, διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. Καὶ ὑμεῖς τόσας
 Ἀρχιερεῖς, καὶ δὴ τῆς νέας χάριτος, τόσον ἐφοβήθητε, ὅχι τοῦ
 νὰ σχίσητε τὰ ἱμάτιά σας, ἐπειδὴ θέλετε νὰ ἀγοράσητε ἄλλα,
 καὶ ἴσως νὰ εἰσθε πτωχοὶ, ἀλλὰ νὰ διαμαρτυρηθῆτε ἐν ἔργῳ τέ
 καὶ λόγῳ, κατὰ τῶν καινοτομούντων εἰς τὰ τῆς ὀρθοδόξου ἐκ-
 κλησίας; Ἀλλὰ ἄς παρακαλέσωμεν μίαν στιγμήν, τὸν ἐν ἀγίοις
 πατέρα ἡμῶν Θεόδωρον τὸν Στουδίτην, νὰ μᾶς εἴπῃ ἕναν λόγον.
 Πάτερ ἁγιώτατε ἢ καλλονὴ τῶν Μοναχῶν, τὸ καύχημα τῆς ὀρ-
 θοδοξίας, ὁ φωστὴρ ὁ καταυγάζων τὴν οἰκουμένην, ἐγὼ πάτερ ἤ-
 κουσα ὅτι εἰς μὲν τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀρετὴν σου πολλὴν τὴν παρ-
 ρησίαν ἔχεις, εἰς δὲ τὴν κοσμικὴν σοφίαν πάντας τοὺς συγχρόνους
 σου ὑπερβαίνεις. Καὶ διὰ τοῦτο σὲ παρακαλῶ ὅπως μοὶ ἀπαν-
 τήσης ὀλίγα τινά, ὅπου θὰ σ' ἐρωτήσω. Καὶ τοὺς λόγους μου μὴ
 προφθάσας τελειῶσαι, εἶδον τὸν μέγαν Θεόδωρον μετὰ πολλῆς
 τῆς γλυκύτητος καὶ μοῦ λέγει, λέγε τέκνον μου, ἐγὼ γὰρ πρὸ
 πολλοῦ ἐπεθύμουν, διότι ἔγνων τὸν λογισμόν σου, νὰ σοῦ ἀπαν-
 τήσω εἰς ὅσα μὲ ἐρωτήσης. Ἐγὼ δὲ τοῦ εἶπον, σὲ εὐχαριστῶ
 πάτερ μου ὅτι πάντοτε ἐν πνεύματι μᾶς συντροφεύεις ἡμᾶς τοὺς
 Μοναχοὺς, ὅπου διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ κοινοῦ ἡμῶν δεσπότου, εὐ-

ρισκόμεθα ἔκουσίως ὡσεὶ ἐξόριστοι ἐπὶ τῆς βραχῶδους ταύτης
 ἐρήμου, μηδεμίαν παρηγορίαν ἔχοντες, εἰ μὴ τὸν Θεὸν τὴν πα-
 νάχραντον αὐτοῦ Μητέρω καὶ ὑμῆς τοὺς ἁγίους του. Σὲ παρα-
 καλῶ ἅγιε εἰπέ μου διατὶ ἐνῶ σὺ ἦσουν ἕνας ἱερομόναχος ἠγού-
 μενος εἰς ἓνα Μοναστήρι, τὶ ἤθελες νὰ ἀναμυγνύεσαι, εἰς ὅσα ὁ
 Βασιλεὺς ἐποίει, μὲ τὸν μετὰ ταῦτα Πρωτάρχην Ἰωάννην λεγό-
 μενον, ὃν ἔβαλεν, ἀντὶ τοῦ ἁγ. Νικηφόρου τὸν ὁποῖον ἀπέβαλε
 τοῦ θρόνου, διότι πολλοὺς ἀκούω ὅπου λέγουν, ὅτι τὰ περὶ πί-
 στεως κλπ. μόνον οἱ Ἀρχιερεῖς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναμιγνύ-
 ωνται εἰς αὐτά, καὶ μόνοι αὐτοὶ ὡς ἔχοντες τὴν ἐξουσίαν τοῦ δε-
 σμεῖν καὶ λύειν, δύνανται κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς νὰ μετατρέπωσι
 τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας, συμφώνως μὲ τὰς περιστάσεις εἰς ἃς
 ἔμελλον εὐρεθῆ. Οἱ δὲ Μοναχοὶ ὡς μὴ ὄντες εἰς τοιαῦτα ἀξιώ-
 ματα, καὶ μακρὰν ὄντες τοῦ κόσμου, πρέπει ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ
 οὐδεὶς τοὺς πειράζει, νὰ φροντίζωσι νὰ κυττάζωσι τὸ κομβο-
 σχοῖνι τους καὶ τὴν σωτηρίαν τους, περὶ δὲ τοῦ κόσμου νὰ μὴ
 ἐνδιαφέρωνται, ἀλλ' ὁ κόσμος ἅς κυβερνᾶται κατὰ τὴν ἀρέσκειαν
 τῶν ποιμένων των, ὁ δὲ κόσμος λέγουσιν οἱ τοιοῦτοι πρέπει ἀδια-
 κρίτως νὰ ἀκολουθῶσι τοὺς ποιμένας των μὴδ' ὄλως ἐξετάζον-
 τες. Ὁ δὲ ἅγιος μου ἀπαντᾷ, ὅτι οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς ἐκδικηταὶ
 εἰσὶν τῶν κανόνων, φύλακες δὲ κοινῶς πάντες οἱ χριστιανοί, δύ-
 ναται ἕκαστος Χριστιανὸς νὰ ἐλέγξῃ τὸν καινοτομοῦντα Ἀρχιε-
 ρέα του. Περὶ δὲ τῶν μοναχῶν ὡς ὄντες τέλειοι στρατιῶται τοῦ
 οὐρανοῦ βασιλέως εἰσὶν διὰ παντὸς φρουροὶ τῶν ἱερῶν κανόνων
 καὶ παραδόσεων, καὶ πρέπει ὡς φρουροὶ καὶ στρατιῶται, εἰσὶν,
 ἀλλ' ὡς ὄντες τεταγμένοι παρὰ Θεοῦ, εἰς τὸ φυλάττειν διὰ παν-
 τὸς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, πρέπει λέγω ἀγρύπνως νὰ ἐπιτηρῶσι
 τίς ἐστὶν ὁ ἀπτόμενος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νόμου, καθὼς ἔλεγεν
 ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ὅποταν εἶδεν τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαὴλ
 ἐν καιρῷ πολέμου, ἡμέτερος εἶ, ἢ τῶν ὑπεναντίων; Οὕτω καὶ οἱ Μο-
 ναχοὶ ἐπὶ μὲν ἴδωσιν ὅτι εἶναι ἡμέτερος πάντως εἰς βοήθειαν
 τῶν φρουρῶν ἔρχεται, καὶ τὸ σύνθημα γνωρίζει, εἰάν δὲ εἶναι
 τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἀμέτοχος τοῦ συνσημήματος, καὶ βασιλέως
 σχῆμα φέρῃ, καὶ Ἀρχιερέως, πρέπει μὲ πᾶν μέσον νὰ ἀγωνι-
σθῶμεν νὰ φυλάξωμεν, τὴν παρακαταθήκην ἣν ὁ Θεὸς καὶ οἱ
ἅγιοι πατέρες μᾶς παρέδωσαν, καὶ μηδὲν νὰ παραδεχθῶμεν
 ἔστω καὶ εἰάν ταύτην τὴν ζωὴν ἀπολέσωμεν, νὰ θίξωσιν ἔστω
 καὶ μὲ μίαν κεραίαν τοῦ Νόμου. Ναι ἅγιε καλῶς ἐλάλησας εἰς
 τοῦτο, διότι καὶ ὁ ἁγ. Κύριλλος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας (κα-
 θὼς ἤκουσα ἔχων κακίστην ἀντίληψιν περὶ τοῦ θείου Χρυσοστό-
 μου πιστεύων τὸν θεῖον του Θεόφιλον, καὶ αὐτὸν ὄντα Πατριάρ-
 χην πρότερον Ἀλεξανδρείας) ἐνουθετεῖτο ὑπὸ τοῦ ἁγ. Ἰσιδώ-
 ρου ὅστις ἦτο ἱερομόναχος. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἁγ. Ἀθανάσιος Ἀλεξαν-
 δρείας πολλὴν τὴν εὐλάβειαν εἶχεν εἰς τὸν ἅγιον Ἀντώνιον Μο-
 ναχὸν ὄντα κλπ. Ναι πάτερ ἀλλ' ἤκουσα ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ὁ

Αὐτοκράτωρ ὁ υἱὸς τῆς Εἰρήνης μισῶν τὴν γυναῖκα ἦν ἡ μητέρα του τοῦ ἔδωσε Μαρίναν τὸ ὄνομα, ἐδίωξεν αὐτὴν καὶ ἔλαβεν διὰ γυναῖκα του τὴν Κουβικουλάριαν τῆς Μητρὸς αὐτοῦ Θεοδότην τὸ ὄνομα, ἥτις καθὼς ἤκουσα ἦτο καὶ ἀνεψιά σου, πλὴν καὶ δὲν τὸ ὑποστηρίζω. Εἶπέ μου σὲ παρακαλῶ διατι ἐσχίσθης ἀπὸ τὸν Πατριάρχην Ταράσιον, ὅστις στανικῶς του τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδαιαν νὰ τὴν στεφανωθῇ ὁ βασιλεύς; καὶ ὄχι μόνον ὅτι ἐσχίσθης, ἀλλ' οὐδὲ κἂν τὸ ὄνομά του ἐμνημόνευες· ἀράγε ἦτο, αὐτὸ τῆς δικαιοδοσίας σου; ἦτο κανένα δόγμα αὐτὸ ὅπου κατεπάτησεν ὁ βασιλεύς; καὶ τί σὲ ἐμελλεν; πατριάρχης ἦτο, ἐπῆρε αὐτὸς τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ ὡς ὄψεται. Μὰ νὰ σοῦ εἶπω καὶ τὸ ἄλλο, ἦτο καὶ ἀνεψιά σου, ἐμελλες καὶ σὺ νὰ εἶσαι συγγενῆς τοῦ αὐτοκράτορος, τῆς Μονῆς σου ἤθελον αὐξήσει τὰ εἰσοδήματα, σὺ θὰ εἶχες μεγάλην τιμὴν ἀπὸ κληρον καὶ λαόν, καὶ πάντες θὰ σ' ἐφοβοῦντο ὡς συγγενῆ ὄντα τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἔχω λάθος καὶ δὲν ἦσουν συγγενῆς μὲ τὴν νέαν αὐτοκράτειραν, ἀλλὰ κἂν θὰ εἶχε; τὴν ἡσυχίαν σου. Ὁ δὲ ἅγιος μοῦ λέγει ἔπρεπε νὰ διαμαρτυρηθῶ κατὰ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Πατριάρχου διὰ τὴν καταπάτησιν τῶν ἱερῶν κανόνων, διότι κἂν ἠπειλήθη ὁ Πατριάρχης παρὰ τοῦ βασιλέως μὲ τὸ ἀνοιγμα τῶν εἰδωλείων, δὲν ἔπρεπεν αὐτὸς κατ' οὐδένα λόγον νὰ παραδεχθῇ, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν μέριμνάν του νὰ παραδωσῇ εἰς τὸν Θεόν. Ἡ δὲν ἀνέγνωσες εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγ. Νήφωνος Πατριάρχου Κων) πόλεως, πόσα κακὰ ἐγένοντο εἰς τὸν Ῥάδουλον ἡγεμόνα τῆς Βλαχίας, ὅπου ἔδωσεν τὴν ἀδελφὴν του εἰς γυναῖκα εἰς ἕγγαμον Μπογδανόν τὸ ὄνομα. πόσα κακὰ ἐγένοντο διὰ τὸν παράνομον γάμον εἰς ὅλην τὴν Βλαχίαν, καὶ πῶς κακῶς τελευτήσας ὁ Ῥάδουλος μετὰ ταῦτα ἔτρεμεν ὁ τάφος του εἰς ἐνδειξιν τῆς ἀγανάκτῆσεως τοῦ Θεοῦ καὶ μετὰ θάνατον. Διὰ δὲ τὴν συγγένειαν τιμὴν κλπ. πάντα ταῦτα ἀπὸ νεότητος ἐμίσησα. Ἔστω καὶ αὐτὸ τὸ παραδέχομαι ἅγιε Θεόδωρε, ἀλλὰ τί ταραχὴ ἦτο αὐτὴ ἦν ἐποίησες εἰς τὸν καιρὸν τῆς εἰκονομαχίας, ὅτε Λέων ὁ Ἀρμένιος ἐξώρισεν τὸν Πατριάρχην Νικηφόρον, καὶ ἔβαλεν ἄλλον ὁμόφρονά του Ἰωάννην ὀνόματι σὺ διατι ἐχωρίσθης; δὲν ἐκάθητο αὐτὸς ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου; ὡς κάθηται ὁ σημερινὸς Μητροπολίτης εἰς τὸν θρόνον τοῦ ἁγ. Διοιουσίου τοῦ Ἀρσοπαγίτου; Καὶ τὸ ἄλλο νὰ σὲ ἐρωτήσω ἀφοῦ ἐχωρίσθης, ἐνῶ καθὼς ἀκούω τὸ μοναστήρι σου δὲν ἀπεῖχεν καὶ πολὺ μακρὰν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διότι πῶς σὲ ἤκουε Λέων ὁ Ἀρμένιος, ὅταν λιτανεύων ἐποίησες μὲ τὰς εἰκόνας ὅπου σὺ ἐκράτεις καὶ οἱ Μοναχοὶ οὕς εἶχες καὶ ἔλεγες τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν ἀγαθὴ κλπ· δὲν ἐφοβεῖσο τὸν βασιλέα ὅστις σὲ ἤκουε; Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἐποίησες καθὼς λέγουσιν οἱ σημερινοὶ διαμαρτυρόμενοι ἐπειδὴ κατὰ τὴν γνώμην τους ἦσουν ἀνθρῶπος πεισματάρης. Ἀκουσον μοῦ λέγει ὁ ἅγιος τί ἐποίησεν ὁ ἀμνησίκακος Ἰησοῦς, λαβὼν μα-

στίγιον ἀνά χειρας ἐξεδίωξεν πάντας τοὺς ἀγοραπωλοῦντας ἐκ τοῦ ναοῦ, λέγων τι ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. Τοιουτοτρόπως καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀνθῆξω, ἀλλὰ ἀντὶ μαστιγίου μὲ ζῶσαν καὶ γραπτὴν φωνήν, ἤλεγχον τοὺς παραβάτας καινοτόμους, καὶ δὴ τῆς ἑβδόμης οἰκουμενικῆς συνόδου, διότι ἐὰν πάντες σιωπήσωμεν τότε ὁ νόμος τοῦ Χριστοῦ κατστράφη. Ἀλλὰ καὶ πῶς θὰ φανῆ ἡ ἀγάπη ἡμῶν πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τοὺς ἁγίους Πατέρας μας; Ἐὰν μὴ οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυττον τὸν Χριστὸν, πῶς ἡμεῖς ἠθέλαμεν πληροφορηθῆ ὅτι ἐγεννήθη; Ἐὰν οἱ ἁγ. Πατέρες μας δὲν εἶχον ἐπιμονὴν καὶ ὑπομονὴν μέχρι θανάτου, πῶς ἠθέλον στερεώσαι τὴν ὀρθοδοξίαν; Καὶ ἐὰν αὐτοὶ οἱ Μάγοι βασιλέως τῶν Περσῶν, μόνον ὅτι ἐγνώσαν ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, δὲν ἐδίστασαν νὰ ὑπάγουν, καίτοι τόσον χρονικὸν διάστημα ἔκαμαν περιπατοῦντες, ἐν τούτοις οὐδὲν ἠγανάκτησαν οὐδὲ ἀπέκαμαν περιπατοῦντες, ἕως οὗ ἔφθασαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐρωτήσαντες ποῦ ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη; ἐκόντες ἄκοντες οἱ Ἑβραῖοι εἶπον ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.

Καὶ ἰδοὺ λέγει πάντες οἱ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐταράχθησαν, ὁ Μεσίας κηρύττουν οἱ Μάγοι πρὸς τοὺς Ἑβραίους ὃν ὑμεῖς περιμένετε ἐγεννήθη, ἐγεννήθη ὅστις τὰς ἑορτὰς σας καὶ συναγωγὰς θὰ καταλύσῃ. Καὶ ἀκούσαντες ταῦτα οἱ ἐν Ἱερουσαλύμοις Ἰουδαῖοι, τοὺς ἐδίδαν δῶρα ὅπως σιωπήσωσιν καὶ μὴ κηρύττωσιν. Οἱ δὲ μάγοι ἀπεκρίθησαν, ἡμεῖς δῶρα φέρομεν δι' αὐτόν, καὶ νὰ λάβωμεν ἀπὸ σᾶς, μὴ γένοιτο. Καὶ πῶς γὰρ ἡμεῖς δυνηθησόμεθα κρυῖναι; ὅπερ ὁ θεὸς ἰουρανόθεν ἐκήρυξεν; Βλέπεις λοιπὸν οἱ Μάγοι δὲν παραδέχονται εἰς τοιαύτας περιστάσεις τὴν σιωπὴν; Ἀλλὰ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸν Γολγοθᾶ, ὅταν ὁ Ἰησοῦς εὐρισκόμενος εἰς τὸν σταυρόν, ἔλεγεν· πάτερ ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι, βλέπεις ἀνεξικακίαν τοῦ Ἰησοῦ; βλέπεις ἀγάπην ἣν πρὸς τοὺς σταυρώσαντας αὐτόν δεικνύει; ὥστε μὲ τὸν λόγον ὅπου εἶπεν ἐσυγχώρησεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν τῆς σταυρώσεως. Ἀλλὰ τί τὸ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ; κηρύξαντες οἱ στρατιῶται, ἐνώπιον Γράμματέων καὶ Φαρισαίων ὅτι ὁ Χριστὸς ὃν ἐσταυρώσατε ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, ἠκούσαμεν δὲ καὶ τοῦ Ἀγγέλου λέγοντος πρὸς τὰς γυναῖκας αἵτινες ἦλθον ἰδεῖν τὸν τάφον· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε κλπ. Τί δὲ νομίζεις ὅτι οἱ θεοκράτατοι οὗτοι τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ ἀρχηγοὶ ἐπρότειναν εἰς τοὺς στρατιῶτας; οὐδὲν ἄλλο, εἰ μὴ τὴν σιωπὴν, ὥστε ἀφοῦ σιωπήσωσι νὰ μὴ φανερωθῆ ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἦσαν αἵτιοι νὰ σταυρωθῆ, καὶ τοιουτοτρόπως μένον τὸ γεγονός σκεπασμένο εἰς τὸ σκότος τῆς σιωπῆς, οὐδέποτε ἀνανήψη ὁ λαός, ὅπως ἐγερεθῆ ἐναντίον τοιούτων θεοκτόνων ἀρχηγῶν. Τοιουτοτρόπως οἱ σημερινοὶ Ἀρχιερεῖς προσπαθοῦν ὅπως διὰ

τῆς σιωπῆς ἦν ἐπιβάλλουν, εἰς τοὺς διανοίγοντας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ λαοῦ, διὰ τὰς καινοτομίας των, διὰ τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφύγουν τὰς εὐθύναις εἰς ἃς ὑπόκεινται ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄλλοι διάδοχοι τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, καὶ οὐχὶ τῶν Ἀποστόλων προσπαθοῦν νὰ συκαφαντήσουν, οἱ μὲν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι τὴν Ἀνάστασιν, μὲ τὸν λόγον ὅπου εἶπον εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ λέγωσιν, ὅτι ἡμῶν κοιμωμένων οἱ μαθηταὶ ἦλθον καὶ ἔκλειψαν τὸ σῶμα αὐτοῦ κ.λ.π. Τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ σημερινοὶ Ἀρχιερεῖς, συκοφαντοῦν τοὺς Ἀγιορείτας Μοναχοὺς, ὡς ἐξεγείροντας διὰ τῶν ἐπιστολῶν των τὸν ὀρθόδοξον Χριστιανικὸν λαὸν κατὰ τῶν καινοτομιῶν των, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ὡσπερ οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἐπῆραν ἀπὸ τὸν χορὸν τῶν Ἀποστόλων, τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ σημερινοὶ Ἀρχιερεῖς, ἔλαβον ἀπὸ τὴν χορείαν τῶν ἀγιορειτῶν Μοναχῶν, τὸν ἀμειψανόητον ἱερομόναχον Ἀθανάσιον Βήτιου, ἀλλ' ὡς ἠκούσαμεν τῶν πρώτων τὴν ἐκβασιν, τοιοῦτοτρόπως καὶ νῦν μέλλομεν ἰδεῖν καὶ τῶν σημερινῶν καινοτόμων τὸ τέλος. Θέλεις μοῦ λέγει ὁ ἅγιος νὰ ἴδῃς ἀκόμη τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τῆς σιωπῆς; Ἀκουσον, ὅταν ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων Ὀζίας ἠθέλησε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἱερόν νὰ θυμιάσῃ, ὅπου ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ Ἀρχιερεὺς εἰσήρχετο, βαλὼν τὴν ἱερατικὴν στολὴν ὅπως θυμιάσῃ, καίτοι οἱ ἱερεῖς τὸν ἤλεγξαν, τί νομίζεις ὅτι τότε συνέβη; διὰ τὴν ἀνοχὴν καὶ σιωπὴν τοῦ λαοῦ, ὅσας ἔπρεπεν εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὄχι μόνον νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τοῦ καταφρονητοῦ βασιλέως τῶν θείων, ἀλλ' ἐν ἀνάγκῃ καὶ αὐτὰς τὰς χεῖρας ὡς ἄλλος Φινεὲς ἔπρεπε νὰ ἐπιβάλλῃ κατὰ τοῦ βασιλέως. Καὶ βλέπε τὴν δικαιοσύνην τοῦ θεοῦ, ὅτι ὁ μὲν βασιλεὺς ἐλεπρώθη, ὁ δὲ λαὸς ἐστερήθη τῆς προφητείας ἐπὶ 40 ἔτη, διότι πρότερον προφητῆται δὲν ἔλιπον. Ἐγὼ δὲ εἶπον, σὲ εὐχαριστῶ ὡς ὀσιώτατε πάτερ δι' ὅσα ἐμὲ τὸν ἁμαρτῆ ἐπληροφόρησας, καὶ παρακαλῶ σε στήριξον ἐπὶ τὴν εὐσέβειαν τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, καὶ εὐθύς ὡς ταῦτα ἔτελείωσα ἀφαντος ἐγένετο ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ἀλλ' ἐν ᾧ εὐρισκόμην ἡσυχος ἐρευνῶν τὰ πλήθη τῶν ἁμαρτιῶν μου, αἴφνης ἀκούω θόρυβον πολύν, τί συμβαίνει; δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω. Πορευόμενος οὖν νόερῶς πρὸς τὸ μέρος τοῦ μεγάλου τούτου θορύβου, βλέπω χιλιάδας λαοῦ συνηγμένων καὶ ἀλαλαζόντων, κρατῶν δὲ ὁ λαὸς ἄρματα ξύλα πέτρες, ἦλθον πρῶτον μὲν ἵνα φονεύσωσι τοὺς συγκροτήσαντας τὴν σύνοδον ἀνόμους Ἀρχιερεῖς κατὰ τοῦ Πατριάρχου ἁγ. Χρυσοστόμου, ἀφοῦ ὅμως δὲν τοὺς ἐπρόφθασαν, διότι εἶχον ὑπάγει εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως ὅπως φυλαχθῶσι; ἔφθασεν ὅλος ὁ λαὸς μαζὺ κατὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν Ἀρχιερέων φοβερίζων, ὅτι ἐὰν μὴ ἀνακαλέσητε τὸν Πατριάρχην ἐκ τῆς ἐξορίας, θὰ βάλωμεν φωτιὰ νὰ σᾶς καύσω-

μεν. Καὶ κάραια ὁ βασιλεὺς φοβηθεὶς τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, ἀπέστειλεν πρὸς τὸν θεῖον Χρυσόστομον, μετὰ δακρύων παρακαλῶν αὐτὸν ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὸν θρόνον του. Ἄπορῶ καὶ ἐξίσταμαι εἰς τὴν τόσῃ ἀγάπῃν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν Ἀρχιερέα του, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ καταβάλω τὴν περιέργειάν μου, προσῆλθον πρὸς τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἐρωτῶ νὰ μοῦ εἴπουν, τί χρειάζεται τὴν τόσῃ ταραχὴν ὅπου κάμνουν, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ θάνατον ἀπειλοῦν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τὸν βασιλέα, δι' ἕναν ἄνθρωπον καὶ μάλιστα Πατριάρχην, ὅπου διαὐτὸ τὸ ἀξίωμα, ὄχι μόνον δὲν χρειάζεται νὰ παρακαλέσων κανέναν νὰ γίνῃ Πατριάρχης, ἀλλὰ τοῦναντίον πολλοὶ θὰ ἔλθουν, ὅπου νὰ τοὺς πληρῶνουν καὶ ὡς ὑποχρέωσιν θὰ τὸ χρεωστοῦν, μόνον νὰ λάβουν τὸ ἀξίωμα τοῦ Πατριάρχου. Ὁ δὲ λαὸς εὐγενῶς φερόμενος πρὸς με, ὡς μὲ εἶδε ξένον μοῦ λέγει, ἔχεις δίκαιον ἀδελφὲ νὰ μᾶς λέγῃς τοιαῦτα, διότι κατὰ πρώτην φορὰν ὅπου ἤλθες τίποτε δὲν γνωρίζεις. Μάθε λοιπὸν ὅτι ὁ πατριάρχης οὗτος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡμεῖς καὶ τὸ αἷμα μας χύνωμεν, ἐὰν ὄλον τὸν κόσμον γυρίσης, τοιοῦτον Ἀρχιερέα δὲν θὰ δυνηθῆς νὰ εὔρης. Εἰς τὴν ἀρετὴν, πάντας τοὺς ἁγίους ὑπερβαίνει, εἰς τὴν μάθησιν τῆς πνευματικῆς καὶ κοσμικῆς σοφίας, οὐδεὶς αὐτὸν ὑπερβαίνει. Τὶ γὰρ σοῦ εἴπωμεν καὶ νὰ μὴ σοῦ φαίνεται ἀπίστευτον, εἶναι πλεόν φωτεινότερος τοῦ αἰσθητοῦ ἡλίου, διότι αὐτὸς φωτίζει ὀφθαλμοὺς σωματικούς, οὗτος δὲ τοὺς τῆς ψυχῆς ὅπως νοερῶς βλέπωσι, τὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν, εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Τοῦτον τὸν Πατριάρχην ὃν οἱ Ἀντιοχεῖς εἶχον ἱερέα πρότερον, ὠνόμασαν χρυσοῦν στόμα, ὁ δὲ ἄγγελος στόμα Χριστοῦ, ἡμεῖς δὲ καλοῦμεν αὐτὸν φωστῆρα τῆς οἰκουμένης. Καὶ πρωτιμῶμεν νὰ σβύσῃ ὁ ἡλῖος ὁ αἰσθητός, ἢ οὗτος ὁ θεϊκὸς φωστήρ, τί νὰ σοῦ εἴπωμεν δὲν εἶναι ὁ κόλαξ τῶν βασιλέων, ἀλλ' ἢ θεῖα μάστιξ, ἢ ἐλέγχουσα πάντα καινοτομοῦντα, πάντα ἀδικοῦντα, οὐδένα φοβεῖται εἰ μὴ μόνον τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦ θεοῦ. Ἄφοῦ ἤκουσα τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ ἐθαύμασα εἰς αὐτούς, καὶ τοὺς ἐμακάρισα λέγων, ὅτι πραγματικῶς τοιοῦτος λαός, τοιοῦτον ἔπρεπε νὰ ἔχῃ καὶ ποιμένα. Δὲν παρῆλθεν καὶ πολὺ καὶ ἰδοὺ βλέπω τὸν μέγαν Χρυσόστομον ἐρχόμενον ὅπως εἰσέλθῃ πάλιν εἰς τὸν θρόνον του, καὶ φοβούμενος μήπως ὅταν εἰσέλθῃ δὲν δυνηθῶ νὰ τοῦ ὁμιλήσω μετὰ ταῦτα, διὰ τοῦτο προλαβὼν ἐστάθηκα ἔμπροσθέν του, καὶ πίπτων εἰς τοὺς τιμίους του πόδας, ἐζήτην εὐχὴν καὶ εὐλογίαν παρ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ μετὰ πολλῆς τῆς ἀγάπης μοῦ λέγει, τέκνον ἐμὸν ἐν Χριστῶ λάλει ἐλευθέρως ὅτι ἐγὼ οὐδὲν κουράζομαι, οὐδὲ περιφρονῶ κανένα. Τότε λέγω πρὸς τὸν ἅγιον, σὲ παρακαλῶ ὡς δέσποτα εἰπέ μου διατὶ ἤθελον νὰ σὲ ἐξορίσουν; ὁ δὲ ἅγιος μοῦ λέγει, τοῦτο γέγονεν ὄλον διότι ἤλεγξα τὴν βασιλίαν Εὐδοξίαν, διότι ἔλαβεν ἀδίκως τὸ ἀμπέλι τῆς χήρας. Καλὰ καὶ ἀφοῦ ἔβλεπες ὅτι θὰ σὲ ἐξορί-

σου, δὲν ἔκαμνες ὅτι δὲν ἐννοεῖς καὶ νὰ ἀφ' ἧς τὴν βασίλισσαν, νὰ κάμῃ καλὰ μὲ τὸν θεόν; Ἀφοῦ ἄλλως τε ἤκουσα ὅτι καὶ βασιλικὸς νόμος ὑπάρχει, ὅτι νὰ εἶναι εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ βασιλέως, ἀπὸ ὁποῖο μέρος ἐπιθυμήσῃ ὁ βασιλεὺς νὰ πάρῃ καρπὸν. Ναὶ μοῦ λέγει ὁ ἅγιος, ἀλλ' ὁ νόμος εἶναι ἀδίκος, καὶ δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Ναὶ ἅγιε παραδέχομαι αὐτό, ἀλλ' ὅμως δὲν ἦτο δόγμα στρεφόμενον κατὰ τῆς θεότητος, ὥστε νὰ προτιμήσῃς ἐξορίαν κλπ. Ναὶ λέγει ὁ ἅγιος, ἀλλὰ δὲν ἤκουσας τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ἀπόφασιν ὅπου ἔκαμεν κατὰ τῆς Ἰεζάβελ, ὅπου ἔλαβε τὸ ἀμπέλι καὶ τὸν ἀγρὸν τοῦ Ναβουθαί; Ναὶ ἅγιε. (Ἀλλὰ προσέξατε ὀλίγον ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ καὶ ἴδετε τὸν ζῆλον τοῦ ἁγ. Χρυσοστόμου, ὅπου ὄχι διὰ δόγμα τῆς ἐκκλησίας ἀλλὰ δι' ἐντολὴν τοσαύτας κακουχίας ὑπέμεινεν, καὶ τέλος ἐξορίαν καὶ θάνατον. Τί ἄραγε σὰς ἐρωτῶ θ' ἔκαμνεν ὅταν ἔβλεπεν τοὺς σημερινούς Ἀρχιερεῖς, καινοτομοῦντας τὰς τῶν ἁγ. Πατέρων παραδόσεις;) Ἀλλὰ εἴψατε ἓνα βλέμμα εἰς τὸν τότε λαόν, πῶς ἀγρύπνως παρηκολούθει τὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἔβλεπεν καὶ μὲ θυσίαν τῆς ζωῆς του ἡγάπα τὸν τοιοῦτον Ἀρχιερέα του, τοὺς δὲ ἐπιλοίπους παρανόμους Ἀρχιερεῖς ἐζήτην νὰ φονεύσῃ. Ἀλλὰ συγχώρησόν με πατὴρ πατέρων, διότι βλέπω τὸ πλῆθος ὅπου βιάζεται νὰ σὲ βάλῃ εἰς τὸν θρόνον σου. Σελὶς 30 τοῦ συγγραφέως τὰ κακὰ τοῦ σχίσματος. (Ἀντίρρησης). Ἡμεῖς ἀκολουθοῦντες καθὼς εὔρομεν τὸ ἡμερολόγιον, ἐπὶ 1600 ἔτη εὐρισκόμεθα ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ μὲ τοὺς ἁγ. Πατέρας, μάρτυρες δὲ τῆς καλῆς διατάξεως τοῦ ἡμερολογίου, εἰσὶν οἱ μέχρι τοῦδε ἀναδειχθέντες ἅγιοι ἀπὸ παντὸς τάγματος, ἄρα εἴμεθα ἐν τάξει. Ὑμεῖς δὲ ὡς ἀκολουθήσαντες τοὺς ἀρχηγούς τῆς πλάνης, τοὺς ὁποίους Μιχαὴλ ὁ Κηρουλάριος τελείως ὡς μέλη σσηπότα μακρὰν τοῦ ὑπολοίπου ὑγιοῦς σώματος ἀποκόψας, ἐχηματίσατε σκευὴ πονηρὰ δοχεῖα τῆς πλάνης τοῦ σατανᾶ. Καὶ φέροντες τὴν δορὰν τοῦ προβάτου, ἐνῶ ἐστὲ λύκοι καὶ ἄρπαγες τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, ὡς ἦλθατε μὲ τὰ δάκρυα τοῦ Κροκοδείλου, μὲ τὴν πονηρίαν τῆς ἀλώπεκος, μὲ τὸ πικρὸν τοῦ θανάτου μεμιγμένον μετὰ μέλιτος, ὅπως καταβιβάσητε εἰς τὰ καταχθόνια τοῦ Ἄδου, χωρίζοντες αὐτοὺς διὰ τῶν ἀπείρων καινοτομιῶν σας ἀπὸ τὸν θεόν, ψεῦσται ὑμεῖς ἐστὲ τὰ πονηρὰ δοχεῖα τοῦ σατανᾶ, οἵτινες διαστρέφετε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ ὁ θεὸς θὰ σὰς δικάσῃ. Ρίψατε ἓνα βλέμμα μέσα εἰς τὴν Ρουμανίαν, καὶ ἴδετε καὶ πληροφορηθῆτε πότε τὸ πᾶσχα αὐτῶν ἐτέλεσαν, οὐχὶ πρὸ τοῦ πᾶσχα τῶν Ἰουδαίων; Ἀνόητοι πρότερον ὁ θεὸς ἐσταυρώθη καὶ ἀνέστη, καὶ μετὰ ἐτέλεσαν τὸ Ἰουδαϊκὸν Πᾶσχα; Ἀνόητοι καὶ ψεῦσται, οὐχὶ αὐτῶν ὑμεῖς ἐστὲ ἀποκύημα; Ὑμεῖς δὲν ἐδηλώσατε ὅτι διὰ τῆς μελλούσης οἰκουμενικῆς συνόδου σας, μέλλετε ἀπὸ αὐτὰ τὰ θεμέλια νὰ χαλάσητε τὴν ἐκκλησίαν; καὶ σὰς ἐπείραξεν ὁ λογισμὸς ὅτι

μόνον διὰ τὸ ἡμερολόγιον πῶς σᾶς κατηγοροῦν; Ὑμεῖς θέλετε νὰ εἰσάξητε πᾶσαν καινοτομίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ περιμένετε ὅπως παύσῃ ἡ κακὴ ἐντύπωσις, καὶ ὁ θόρυβος τὸν ὁποῖον ἐπροξένησεν ἡ καινοτομία τοῦ ἡμερολογίου. Ὑμεῖς ἐνομίσατε ὅτι οὐδόλως θὰ εὐρεθῶν ἄνθρωποι νὰ σᾶς ἀντικρούσουν, ἀλλὰ ζῶα τὰ ὁποῖα διαρκῶς θὰ κύπτουν τὸν αὐχένα ἔμπροσθέν σας. Ἄλλ' ἡμεῖς καὶ διὰ τῆς σεσαρκωμένης φωνῆς ἐπὶ τοῦ χάρτου, καὶ διὰ προφορικῆς θὰ σᾶς ἀντικρούσωμεν, καὶ διαμαρτυροῦμεθα ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ὅπως, διαρρήξῃ τὰ δεσμὰ ὅπου τοῦ ἐπιβάλλετε, καὶ μὴ δεχθῇ τὸν καινοτομικὸν ζυγὸν σας ἀλλὰ μέχρι θανάτου νὰ κρατῶσι τὰς παραδόσεις τῶν πατέρων ἀπαρασαλεύτως. Τίς σᾶς ἐβίασεν ὁ Λατινόφρονες ὅπως πειράξῃτε τὸ ἡμερολόγιον; ἡ ἐπιστήμη μου ἀπαντοῦν, ἀλλὰ εἰς τὰ τῆς πίστεως ἡμπορεῖ ἡ ἐπιστήμη νὰ εἰσχωρήσῃ; δὲν ηὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς Μωρίας τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων, νὰ μωράνη τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν νὰ ἀθετήσῃ; Ἄθλιε Βήττου οὐκ εἶδασ ὅτι διὰ τῆς ἐπιστήμης ὅπου ἀνοήτως εἰς τὸ γῆρας σου ἠθέλησας νὰ ἀκολουθήσῃς, ἔχασες τὸ λογικὸν σου καὶ τὴν θρησκείαν σου; Δὲν βλέπεις ὅτι κατέστης σατανικὸν ὄργανον τῶν Λατινοφρόνων; Μετανόησον κἂν τώρα εἰς τὸ γῆρας σου, ὅπως ἐματανόησεν ὁ Ναχώρ ὅστις εὐρίσκατο εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως τῆς Ἰνδίας Ἀβενῆρ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἁγ. Ἰωάσαφ. Καὶ αὐτὸς μὲν τιμιώτερος ἀπὸ ἑσένα, διότι ὢν εἰδωλολάτρης ἀκουσίως του ἐφάνη τέλειος ὑποστηρικτῆς τῶν χριστιανῶν. Ἐνῶ σὺ ἀπὸ χριστιανὸς ὀρθόδοξος καὶ δὴ ἀγιορείτης Μοναχός, εἶσαι τέλειος ὑποστηρικτῆς τῶν Λατινοφρόνων, καὶ διαμαρτυρομένων ὅπως δεύτερον θὰ σοὶ ὑποδείξω. Ὑμεῖς λιμώττετε ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ, καὶ οὐχὶ οἱ κρατοῦντες τὰς παραδόσεις τῶν ἁγ. Πατέρων. Δι' ὑμᾶς εἶναι ὁ λιμὸς ὁ μέγας ὅπου γράφῃς.

(Σελ. 32 ἐδάφιον 4 τοῦ συγγραφέως Ἀντίρρησις) Κατὰ κακὴν σύμπτωσιν ἱερομόναχος τις, καὶ φέρων τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀρχιμανδρίτου καὶ ἱεροκήρυκος ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὸν κόσμον, ὁπαδὸς τέλειος τοῦ νέου ἡμερολογίου, προσκληθεὶς εἰς δύο οἰκίας ἦτοι Μονῆρια ὅπως τελέσῃ μικρὸν ἀγιασμόν, μετ' ἐκπλήξεως καὶ πολλοῦ θάμβους εἶδον οἱ προσκαλέσαντες, τὸν πρότερον μὲν ὡς ἀγνοούμενον ὡς νεοημερολογίτην ἱερέα, ὅτι ὁ ἀγιασμὸς ὃν ἐποίησεν ἐβρώμισεν, ὅχι μόνον αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πρότερον ὁ μέγας ἀγιασμὸς ὃν ἐποίησαν εἰς τὴν Μονὴν Βατοπεδίου μετὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον καὶ αὐτὸς ἐμούχλιασεν ὡς ἐκ τούτου εὐρισκόμεθα εἰς ἀμφιβολίαν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ σᾶς παραδίδομεν ὅπως ὁ θεὸς κανονίσῃ τὰ περὶ ὑμῶν.

Ἡμεῖς ὅμως ἕως ὅτου εὐρίσκασθε εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, δὲν πρέπει νὰ συγκοινωνῶμεν. Μᾶς κατηγορεῖ ὁ παπᾶ Ἀθανάσιος Βήττου, εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔγραψεν πρὸς τὸν πατέρα

Διονύσιον, ἧς ἀντίγραφον ἔλαβον ὅπερ καὶ κρατῶ, πρῶτον ὅτι εἴμεθα Δονατισταὶ (ῥίψας ἓνα βλέμμα ὡ ἀναγνώστα εἰς τὸ Βιβλίον Ἀπολογητικαὶ μελέται, σελίς 47 ἐδάφιον πρῶτον περὶ Δονάτου, καὶ θὰ ἴδῃς πῶς ὁ συγγραφεὺς τὰ διαστρέφει καὶ βλέπει εἰς τὸ πηδάλιον Καρθαγένῃ σύνοδος κανῶν (55) σελίς 399 ὑποσημείωσις. Τὸ πηδάλιον λέγει περὶ Δονάτου ὅτι οὗτος δὲν ἐδέχτο νὰ συγκοινωνήσῃ μὲ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, οὐδὲ νὰ συμπροσευχηθῇ διότι ἡ ἁμαρτία αὐτῶν διαδίδεται καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, πρᾶγμα εἰς τὸ ὁποῖον ψεύδεται ὁ συγγραφεὺς τοῦ Ἀπολογητικαὶ Μελέται, διότι τὸ ἅγιον Ὄρος εἶναι λιμὴν τῶν χειμασμένων καὶ πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς μὲ ἀγκάλας ἀνοικτὰς δέχεται ἐκτὸς τῶν καινοτομούντων, μὲ τοὺς ὁποῖους δὲν συμφρονεῖ. Ἐπίσης λέγει τὸ πηδάλιον ὅτι ὁ Δονάτος παρέδωκεν εἰς τοὺς ἀκόλουθους του, νὰ βαστῶσι εἰς τὸ χέρι των ἀνθρώπινον κόκαλον τὸ ὁποῖον πρότερον νὰ ἀσπάζωνται καὶ ὕστερον νὰ μεταλαμβάνωσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο ὁ Βήττου εἶναι ψεύστης ὡς καὶ ὁ διάβολος. Ἐπειδὴ τοῦ ἁγ. ὄρους οἱ Μοναχοί, τοιαύτην συνήθειαν δὲν ἔχουσι. Μᾶς κατηγορεῖ ὡς Μοντανιστὰς ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο ψεύδεται κατὰ τῆς κεφαλῆς του ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὅπου ἡ ἁμαρτία του θὰ μένη, καὶ βλέπει ὡ ἀναγνώστα τὸ βιβλίον Ἀπολογ. Μελέται, σελίς (47) ἐδάφιον δευτέρον, ὅρα εἰς τὸ πηδάλιον εἰς τὴν δευτέραν οἰκουμενικὴν σύνοδον, κανῶν (7) σελίς (40) ὑποσημείωσις, οὗτος δηλ. ὁ Μοντανὸς ἔλεγεν ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ Παράκλητος ἦτοι τὸ ἅγ. Πνεῦμα. Ἐλεγεν ὅτι ἓνα πρόσωπον εἶναι ἡ ἁγ. Τριάς, καὶ ὅτι κατεκέντων παιδίον ὅπου ἐλάμβανον τὸ αἷμα του, ὅπερ μὴ γινύοντες μὲ ἄλευρον μετελάμβανον, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ὁ θεὸς τῆς τοιαύτης βλασφημίας, διότι κανέναν Μοντανὸν διὰ ἁγ. Πνεῦμα δὲν λατρεύσαμεν, ἡ βλασφημία αὕτη κατὰ τῆς κεφαλῆς ἄς εἶναι τοῦ κατηγοροῦντος ἡμᾶς. Ἡμεῖς πιστεύομεν ὅπως τὸ ἱερὸν σύμβολον γράφει, ὅπερ συνέταξεν ἡ πρώτη οἰκουμενικὴ σύνοδος, καὶ ἐτελείωσεν ἡ δευτέρα οἰκουμενικὴ σύνοδος. Μᾶς λέγει ὅτι εἴμεθα Μαρκιονισταί, ὅρα ὡ ἀναγνώστα εἰς τὴν αὐτὴν σελίδα τοῦ Ἀπολογ. Μελέται ἐδάφιον τρίτον, βλέπε ὅτι εἰς ὅλας του τὰς Μαρτυρίας ψεύδεται κατὰ τῆς κεφαλῆς του, ὁ Ἀθανάσιος Βήττου Ἱερομόναχος, ἐπίσης δὲ βλέπει καὶ εἰς τοὺς λόγους Ἡλία Μηνιάτη, ὅπου ὁ Χριστὸς ἐρωτᾷ τοὺς μαθητάς του τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; Καὶ φέρων ὁ Μηνιάτης διαφόρων αἰρετικῶν τὰς γνώμας, λέγει καὶ περὶ τοῦ Μαρκίωνος ὅστις ἦτο αἰρετικὸς καὶ ἔλεγεν, ὅτι δὲν εἶσαι σὺ ἐκεῖνος ὁ Δημιουργὸς Λόγος δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένοντο, καὶ πῶς ἐτοῦτος ὁ ὁρατὸς κόσμος δὲν ἐγένεν ἀπὸ σοῦ, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ βλασφημία, ἄς εἶναι ἐναντίον του, ἐὰν ὅμως μετανοήσῃ ἄς εἶναι συγχωρημένος. Ἀλλὰ ἄς σταματήσωμεν ὀλίγον εἰς τὴν ἐπιστολὴν σου Ἀθανάσιε Βήττου, καὶ ἄς ἴδωμεν τὴν ἀκόλουθον λέξιν ὅπου γράφεις εἰς τὸ βιβλίον σου. Διότι ἡ ἐγὼ εἶμαι στραβὸς

καὶ δὲν βλέπω, ἢ σὺ, ἢ ἐγὼ εἶμαι ἀγράμματος, ἢ σὺ δὲν ἦσουν εἰς τὰ λογικά σου ὅταν ἔγραφες, ἐπειδὴ ὁμως καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ συννενοηθῶμεν, στάσου ἐδῶ νὰ φωνάξω κανέναν ὅπου νὰ ἠμπορῇ νὰ διαβάσῃ, ἂ νάτος καὶ ἔρχεται ἓνας, σὲ παρακαλῶ διάβασε τὸ βιβλίον Ἁπολογ. Μελέται, καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς Ἀθανασίου Βήττου, ὅπου ἔστειλεν πρὸς τὸν πατέρα Διονύσιον, καὶ εἰπέ μας τί γράφουν; Ἀπαντᾷ ὁ ἀναγνώσας ἀμφοτέρω, ὅτι εἰς μὲν τὸ βιβλίον γράφει ῥασκόνλικοι, εἰς δὲ τὸ ἀντίγραφον διαμαρτυρόμενοι. Τώρα κατάλαβα καὶ θὰ σ' ἐρωτήσω ὡς συγγραφεὺ βιβλίου ἀπωλείας, τί σὲ ἠνάγκασεν νὰ ἀφαιρέσῃς τὴν λέξιν διαμαρτυρόμενοι, τὴν ὁπίαν ὡς κατηγορίαν μᾶς προσῆψας; ἢ μήπως ἔχεις πνευματικὴν φιλίαν μὲ τοὺς διαμαρτυρομένους, ὧν πιστὸς συνήγορος εἶσαι ὡς βλέπω, διότι ἐφοβήθης νὰ μὴ τοὺς χαλάσῃς τὴν καρδιά, καὶ δι' αὐτὸ ἔσβυσας τὴν λέξιν τῆς κατηγορίας ὅπου ὡς διαμαρτυρομένους μᾶς κατηγόρησες; (πάντως μᾶς ἐθεώρησες ὡς ἀναξίους ἀκόμη τοῦ νὰ δεχθῶμεν τοιοῦτον ἀντιχριστιανικὸν ὄνομα) ἢ μήπως ἐρευνήσας ἐν τῇ σκοτοδίλῃ τοῦ νοός σου εὐρισκόμενος, εὗρες αὐτοὺς εὐσεβεῖς καὶ πλεόν ὀρθοδόξους τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν; Πιστευσὸν μοι ὅτι πολλῶν δακρύων καὶ ὀδυρμῶν εἶσαι ἄξιος, διὰ τὰ δύο κακὰ ὅπου σοῦ ἐπῆλθον ὅτι ἠθέλησας εἰς τὸ γῆρας σου μαθητευθῆναι ὅπως χάσῃς πάντα ὅσα διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ φόβου θεοῦ συνῆξας ἐν ἁγ. ὄρει, καὶ δεύτερον, ὅτι ἀκόμη τὸ ἥμισυ τῆς μαθητείας σου δὲν ἐτελείσας, καὶ ἰδοὺ σχεδὸν ἀπώλεσας τὴν θρησκείαν σου καὶ τὴν ψυχὴν σου.

(Σελίς 54) Δὲν ἀγανακτῶ εἰς τὸ παρὸν λέγει ὁ συγγραφεὺς ὅτι ἀφοῦ εἰς ὅλα ἀκολουθεῖ τὸ ἀγιορειτικὸν καθεστῶς, πάλιν τὸν θεωροῦμεν αἰρετικόν. (Ἀπάντησις) πρῶτον, οἱ πατέρες τοῦ ἁγίου ὄρους βλέποντες ὅτι παρὰ τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἐξωρίσθης ὡς Οὐνίτης, δικαίως καὶ ἐθεωρεῖσο ὡς αἰρετικός, δεύτερον βλέποντες τὴν γνώμην σου ὅτι ὑπεστήριξες τὸ νέον ἡμερολόγιον, δικαίως σὲ ἐθεώρουν ὡς σχισματικόν, τρίτον ὡς διορατικοὶ οἱ πατέρες ὅπου εἶναι, ἔβλεπον τὸ ἀμετανόητον τῆς ψυχῆς σου, καὶ δικαίως ὡς ἐπίβουλον τῆς θρησκείας σὲ ἀπεστρέφοντο διότι ἂν καὶ ἔλεγες ὅτι ἀκολουθεῖς τὸ ἀγιορειτικὸν καθεστῶς δηλαδὴ τὰ Παλαιὸν ἡμερολόγιον (καίτοι τοῦτο δὲν εἶναι μόνον τοῦ ἁγ. ὄρους, ἀλλὰ παγκόσμιον ὀρθόδοξον ἡμερολόγιον διατηρούμενον ἐπὶ (1600) ἔτη ἐν τούτοις ὁμως ὡς τέλειος θεσμοπαικτικῆς, φάσκων καὶ ἀντιφάσκων καὶ φέρων τὰς ἀρὰς κατὰ τῆς κεφαλῆς σου, ὡς φέρεις κατὰ τῶν παλαιοημερολογιτῶν. Ἀθλιε, ἀνόητε, ἐσκοτισμένε ὑπὸ πνεύματος ἀκαθάρτου, εἰάν κατὰ τοὺς λόγους σου οὐδὲ αἷμα μαρτυρίου δύναται ἡμᾶς καθαρίσαι, ὅπου πηγαίνομεν μὲ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, πῶς ἐσὺ ἀνόητε ἐσυμφωνοῦσες μὲ ἡμᾶς; πῶς δὲν ἐπροτίμας τὸν θάνατον παρὰ νὰ χωρισθῆς, ἐξ αἰτίας ὅπου ἠκολούθεις τὸ παλαιὸν ἡμερολό-

γιον ἀπὸ τὸν θεόν; ἄ! λάθος ἔκαμα, ἀπὸ τοὺς Λατινόφρονας; βλέπεις λοιπὸν ὅτι ψεύδουσαι; Πίστευσόν μοι πῶς ὅτι καλλίτερα θὰ δικαιωθῆ ὁ Ἄρειος ἀπὸ σένα, διότι ὅτι αὐτὸς ἐκήρυττεν αὐτὸ καὶ ὑπεστήριζεν. Ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐπροσκαλέσθη ἀπὸ τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον νὰ ἀπολογηθῆ ἐὰν ἀκολουθῆ τὰ τῆς Ἀγ. συνόδου ἔχων ἔσωθεν εἰς τὸ στήθος του, γραμμένα τὰ τῆς αἰρέσεώς του, ἐν ἀληθείᾳ εἶπεν, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους του, ὅπου τὰ τῆς αἰρέσεώς του εἶχεν.

Ναὶ Δέσποτα πάντα ταῦτα ἀσπάζομαι. Ἐνῶ σὺ ὅτε μὲν εἰς ἅγιον ὄρος ἦλθες, τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον ἀκολουθεῖς, ὅτε δὲ μὲ τοὺς Λατινόφρονας εἶσαι καὶ μὲ αὐτοὺς ἕνα εἶσαι, εἰς τοῦτο μόνον εἶμαι περίεργος, νὰ ἰδῶ ὅταν εὐρεθῆς εἰς τουρκικὸ μέρος τί θὰ κάμης, ἀλλ' ὁ θεὸς νὰ μὲ σκεπάσῃ νὰ μὴ βρεθῶ τότε.

(Σελὶς 79) ὅπου ὁμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς διὰ τὰς Μοναχὰς τῆς Τήνου. Ἄκουσον ὦ ἀνόητε Λατινόφρων Βήτιου Ἀθανασίε περὶ τῶν Καλογραιῶν ἃς λέγῃς, καὶ πρῶτον λέγεις ὅτι ἐκαταφρόνησαν τὴν ἀγάπην, ὁ προφήτης Δαβὶδ σοῦ ἀπαντᾷ, οὐχὶ τοὺς μισοῦντας σε Κύριε ἐμίσησα; τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτοὺς εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντό μοι. Καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγει, ὅτι ὄχι τοὺς ἀνθρώπους δὲν μισοῦμεν κἂν εἰδωλολάτραι εἶναι, ἀλλὰ τὰ φρονήματά των ἀπέναντι τῆς θρησκείας ἀποστρεφόμεθα, ὅθεν καὶ αἱ Μοναχαὶ οὐχὶ τὰς ἐν τῇ Μονῇ Μοναχὰς ἐμίσησαν, ἀλλὰ τὸ παραπλανηθὲν αὐτῶν φρόνημα. Δεύτερον λέγει ἡγεῖραν κεφαλὴν κατὰ τῶν καινοτομοῦντων Ἀρχιερέων, ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο εἶναι ἐν τάξει, διότι ὅτε Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος παρεδέξατο τὴν ἐν Λουγδούνῳ σύνοδον, πρὸς ἔνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἔλεγεν ὁ αὐτοκράτωρ τοῖς ἐν Κων)πόλει, ὅτι ἡμεῖς μόνον τὸ πρωτεῖον, τὸ ἐκκλητον, καὶ τὸ μνημόσυνον θὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν Πάπαν. Ἀλλ' ὅτε τὸ πρῶτον ἐξεφωνήθη τὸ ὄνομα τοῦ Πάπα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τότε μέγα σχῆμα γέγονεν καὶ ὅσοι τὴν ἔνωσιν οὐκ ἐδέχοντο, πάντας οὓς εἶχον ὑπόνοιαν ὅτι ἐδέχοντο τὴν ἔνωσιν, ἢ εὐρέθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὅτε ἐμνημονεύθη ὁ πάπας, μὲ τοὺς τοιοῦτους ὄχι μόνον δὲν ἔτρωγαν, οὐδὲ ἔπιναν, οὐδὲ συναναστρέφοντο, ἀλλὰ οὔτε κἂν τοὺς ἐχαιρετοῦσαν ὅταν καθ' ὁδὸν τοὺς ἔβλεπον. Καὶ ὄχι μόνον οὗτοι ἀλλὰ καὶ οἱ τοῦ ἁγίου ὄρους Μοναχοὶ δι' ἐπιστολῆς των ὑπέδειξαν εἰς τὸν βασιλέα, ἐλέγχοντες αὐτὸν συνάμα διὰ τὴν πλάνην του, τότε ἦτο νὰ ἴδῃ κανεῖς τὰ κακὰ ἅτινα ἐποίησαν, εἰς τοὺς ἐν τῷ Ἀγ. Ὄρει Μοναχοῦς, ἅτινα καὶ αὐτοὶ οἱ εἰδωλολάτραι ἐυσυτέλλοντο νὰ τὰ κάμωσι ἦν δὲ τὸ ἔτος (6593). Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, ἀνέλαβεν τὸν θρόνον ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀνδρόνικος, τὸν δὲ Μιχαὴλ δὲν ἀφήκαν νὰ ταφῆ ὡς Λατινόφρονα, ἀλλὰ ῥίψαντες τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον, διὰ διαταγῆς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀνδρονίκου ἐσκεπάσθη τὸ σῶμα τοῦ ἀσεβοῦς βασιλέως μὲ σωρὸν λίθων καὶ τοῦτο ἐγένετο ἵνα μὴ βορρᾶ τῶν θη-

ρίων γένηται. Μετὰ δὲ τοῦτο (βλέπετε ὃ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ζῆλον θρησκευτικὸν λαοῦ), ὁ λαὸς Κων)πόλεως οὐκ ἀφῆκε τὸν Ἄνδρόνικον στεφύῃναι ἐὰν μὴ πρῶτον ἀνέβῃ εἰς τὸν ἄμβωνα τῆς ἁγ. Σοφίας, καὶ ἀναθεματίσῃ τὸν Λατινόφρονα πατέρα αὐτοῦ. Τὸ ὁποῖον καίπερ δυσχερῶς διότι εἰ καὶ ἀσεβῆς ἀλλὰ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο. Σύνοδος δὲ γενομένη ἐστέρησε τὸν Μιχαὴλ τοῦ μνημοσύνου, ἀλλὰ καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Μιχαὴλ Θεοδώρα διὰ λιβέλου τῆς τὰ αὐτὰ ἐπεβεβαίωσε. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων οὐχ ὑπέφερεν ἡ βασίλισσα, νὰ λειτουργήσῃ ὁ Βέκκος ἀλλὰ ἐμύνησεν πρὸς αὐτὸν διὰ τοῦ χαρτοφύλακος Μελιτινιώτου, ὅπως φύγῃ ἀπὸ τὸν θρόνον, καὶ ἀνάγεται εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ὁ Ἰωσήφ, ὅστις πρότερον ποιήσας ἁγιασμόν, μετὰ ἐλειτούργησεν. Διὰ δὲ τὸν Σαπρίκιον ὅπου ὡς παράδειγμα ἀναφέρει φανερὸν εἶναι ὅτι εἶσαι ἀνόητος καὶ ἀμαθής, διότι ποίαν σχέτιν ἔχει τὸ μῖσος τοῦ Σαπρικίου ὅπερ ἦτο διὰ ἀτομικὴν του ὑπόθεσιν, καὶ τῶν Καλογραιῶν τῶν ὁποίων ὁ ζῆλος εἶναι εἰς φύλαξιν τῶν πατρικῶν παραδόσεων; καὶ οὐχὶ εἰς ἀτομικὰ συμφέροντα. Περί δὲ τῆς ὑπερηφανείας τῶν ὅπου λέγεις, ἀκουσον λέγει τιμία Μάρτυς πρὸς Τύραννον, ὅστις τῆς ἔλεγεν ὅτι ἦτο ὑπερήφανος. Ὑπερηφάνεια εἶναι ἀποστασία ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἣτις κατάγει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰ πένταυρα τοῦ Ἄδου, ἔστι δὲ καὶ γενναῖον φρόνημα τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνδρεία ψυχῆς, ὅπερ καταπολεμεῖ σὲ καὶ τὸν διάβολον. Διὰ δὲ τὸν ἀφορρισμὸν καὶ τὸ Ἄναθα α, ἀκουσον τί λέγει ὁ ἅγιος Φώτιος Πατριάρχης Κων)πόλεως. «Ἦν ποτὲ φρικτὸν καὶ φοβερὸν τὸ ἀνάθημα, κατὰ τῶν ἐνόχων τῆς εὐσεβείας, ὅτε ὑπὸ τῶν τῆς εὐσεβείας κηρύκων ἐφέρετο, ἐπὰν δὲ οἱ ἀλάστορες τὸ οἰκεῖον ἀνάθημα, κατὰ τῶν προμάχων τῆς εὐσεβείας ἀναστρέφειν ἐφρουράξαντο, καὶ τὴν βαρβαρικὴν μανίαν, ἐκκλησιαστικὴν προνομίαν ἐφιλονίκησαν ἀπεργάσασθαι, αὐτίκα καὶ τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο καὶ ποινῆς ἀπάσης πέρας, ἔσχατον εἰς μύθους καὶ παίγνια μεταπέπτωκε, μᾶλλον δὲ τοῖς εὐσεβέσι καὶ αἰρετιῶν παρεσκευάσται» ὥστε ἀντὶ τῶν ἁρῶν τῶν Ἀρχιερέων στεφάνους ὁμολογίας παρὰ θεοῦ ἐκομίσαντο (Σελίς 92). Βλέπε τὸν Ἀθανάσιον ἱερομόναχον Βήττου ὃ ἀναγνώστα, πῶς πάντα κατὰ τὸ δοκοῦν του διαστρέφει, εἰπέ ἡμῖν ὃ περιοδεύων Πνευματικὸν τὸ πασχα κινητὴ ἑορτὴ εἶναι ἢ ἀκίνητη; Ἐὰν εἴπῃς ἀκίνητη εἶσαι ψεύστης, ἐὰν εἴπῃς κινητὴ, περιττὸν νὰ βάλλῃς ὡς κινητὰς τὰς ἑορτὰς τοῦ Τριωδίου καὶ Πεντηκοσταρίου. Αἱ δὲ ἄλλαι αἱ ἑορταὶ εἰσὶν ἀκίνητοι καὶ οὐχὶ κινηταὶ ὡς εἶναι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κ.λ.π. Διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγ. Χρυσοστόμου καὶ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ὅπου λέγεις, δὲν ἔθεσεν ἡ ἐκκλησία νὰ ἑορτάζηται ἡ κοίμησις τοῦ μὲν ἁγ. Χρυσοστόμου εἰς τὰς 13 Νοεμβρίου τοῦ δὲ ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ εἰς τὴν δευτέραν Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν, διότι ὁ μὲν ἅγιος Χρυσόστομος βλέπε εἰς τὸ συναξάριον τοῦ Μηνὸς Σεπτεμβρίου

ὅπου λέγει 14 Σεπτεμβρίου, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἢ κοίμησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κων)πόλεως τοῦ Χρυσοστόμου κλπ. Ἡ δὲ ἐκκλησία θέλουσα νὰ τιμήσῃ τὸν ἅγιον μὲ ἐκτεταμένην ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν διὰ τοὺς πολλοὺς αὐτοῦ κόπους, καὶ μὴ δυναμένη τοῦτο νὰ ποιήσῃ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ, διότι κἂν ἐν Κυριακῇ τύχῃ αὕτη ἢ ἑορτὴ τὰ ἀναστάσιμα παραιτοῦνται πόσον μᾶλλον ἄλλης ἑορτῆς, ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐκκλησία διέταξεν ὅπως ἑορτάζονται ὁ ἅγ. Χρυσόστομος τῇ 13 Νοεμβρίου, ὁπότε ἐκ τῆς πρώτης ἑξορίας ἀνεκλήθη εἰς τὸν θρόνον του. Διὰ δὲ τὸν ἅγ. Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν ἐπειδὴ τὸ Μηναιὸν ὑστερεῖται τῆς ἀκολουθίας του διὰ τοῦτο ἡ ἐκκλησία θέλουσα νὰ τιμήσῃ αὐτὸν διὰ τοὺς κόπους του κατὰ τῶν Λατινοφρόνων ἐπροσδιώρισεν ὅπως ἑορτάζεται τῇ Βα' Κυριακῇ τῶν Νηστειῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ κοίμησις ἧτις εἶναι εἰς τὰς 14 Νοεμβρίου.

(Σελὶς 93) τοῦ συγγραφέως περὶ τῆς Μελλούσης συνόδου, (Ἀπάντησις). Ὅτι κἂν σύνοδος οἰκουμενικὴ συναθροισθῇ, καὶ νομοθετήσῃ ἄλλα νεώτερα, εἴτε πολλὰ εἴτε μίαν κεραιάν, ἀπὸ ὅσα αἱ 7 οἰκουμενικαὶ σύνοδοι ἐγγράφως ἢ ἀγράφως παρέδωσαν, αὕτη οὐδὲν θὰ διαφέρει τῆς ὀγδόης λεγομένης συνόδου τῶν εἰκονομάχων, καὶ τῆς ἐν Λουγδούνῳ, ἐπὶ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, καὶ τῆς ἐν Φλωρεντία συνόδου ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, ὅπου αὐταὶ ἂν καὶ οἰκουμενικαὶ ἐφάνησαν, ἀλλὰ πράγματι ἦσαν ληστρικαὶ παράνομοι - πλήρεις αἱμάτων ὀρθοδόξων, καὶ τέλος ἄκυροι, οὕτω καὶ ἡ ἀπὸ πολλοῦ κηρυττομένη πρὸς παραπλάνησιν τοῦ λαοῦ, ὅτι θὰ γίνῃ μέλλουσα σύνοδος οἰκουμενικὴ, ἧτις στερουμένη αὐτοκράτορος ὅστις νὰ σᾶς ἐπιβάλλῃ τὴν τάξιν, νὰ ὑπογράψῃ τὰ τῆς συνόδου νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς ὅλον τὸν ὀρθόδοξον λαὸν νὰ δεχθῇ τὰ τῆς συνόδου, εἶναι τὸ ἀδύνατον νὰ γίνῃ, ἀλλὰ καὶ ἐὰν γίνῃ καὶ δὲν στήσῃ τὴν οἰκοδομὴν συμφώνως μὲ τὰ δόγματα τὰ ὅποια μᾶς παρέδωσαν αἱ πρώην ἑπτὰ σύνοδοι αὕτη καὶ προτοῦ νὰ γίνῃ θὰ ἔχῃ τῶν πατέρων τὰ ἀναθέματα. Βλέπε ὡ συγγραφεῦ βιβλίου ἀπωλείας, ὅτι πρῶτον τὸ ἡμερολόγιον ἐκαινοτομίσατε, βίαν ὡς ἄλλοι τύρανοι δὲν ἐδιστάσατε νὰ ἐπιβάλλετε εἰς τοὺς ὀρθοδόξους, τετραφωνίαν ἢτοι εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν δὲν ἐδιστάσατε νὰ βάλλετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καθὼς ἀκούω ὡσᾶν νὰ εἶναι θέατρον ἐγεμίσατε τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ ἡλεκρικὰ, τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς των δὲν ἐδίστασαν οἱ κληρικοὶ νὰ κόψωσιν, τὰ δὲ ἄλλα τὰ ὅσα διὰ τοῦ βιβλίου, Χιονῆ διαμαρτυρομένου ἱερέως τὰ ὅποια εἰς τὸ βιβλίον τὰ 39 Ἀγγλικανικὰ ἄρθρα γράφει, τὰ ὅσα διὰ τῆς μελλούσης Λατινικῆς συνόδου ἐκηρύξατε, νὰ θέσητε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διὰ πάντα ταῦτα ζητεῖτε νὰ ἔχητε τὴν θέσιν τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανοῦ; Νομίζετε ὅτι ἡ μερίς σας θὰ εἶναι μετὰ τῶν ἅγ. Πατέρων; καὶ περιμένετε ἄλλην σύνοδον νὰ σᾶς ἀναθεματίσῃ; δὲν

γνωρίζετε ὅτι πᾶν ὅτι ἐκ τῶν συνόδων καινοτομεῖτε φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σας τὰς ἀρὰς τῶν συνόδων; ὅταν ἀκοῦτε τῶν συνόδων καὶ σᾶς λέγουν, διὰ πᾶν ὅτι καινοτομεῖτε Ἀνάθεμα, ἐρχεται κατ' εὐθεΐαν ἐναντίον σας, ὅταν ὁμως λέγουν ἀναθεματίζεσθω ἢ καθαιρείσεθω κλπ. τότε προστάζουν ἄλλους νὰ σᾶς ἀναθεματίσουν κλπ.

(Σελίς 124) ὅπου ὁ Ἀθανάσιος Βήττου ἱερομόναχος λέγει ὅτι ὁ γέροντάς του καθ' ὅλα συμφωνεῖ, (Ἀπάντησις). Ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ κατοικῶ πλησίον, καὶ γνωρίζω πολὺ καλλίτερον, καὶ ἀκούω ἐκ τοῦ ἰδίου στόματος τοῦ πατρὸς Δανιὴλ πνευματικοῦ δὲ πατρὸς τοῦ παππᾶ Ἀθανασίου λέγω δὲ καλλίτερον ἀπὸ τὸν παππᾶ Ἀθανάσιον, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τὸν κόσμον παρὰ τὴν γνώμην τοῦ Γέροντός του. Τὸν ὁποῖον καὶ πολλάκις ἐνουθέτησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ἄγ. Ὄρος, καὶ νὰ μὴ φοιτήσῃ εἰς τὸ σχολεῖον τῶρα εἰς τὸ γῆρας του, ἵνα μὴ ἀπωλέσῃ τὸ λογικόν του. Ὁ δὲ παππᾶ Ἀθανάσιος μὴ θελήσας ὑπακοῦσαι εἰς τὸν Γέροντά του, τὸν διεγράφη ἐκ τοῦ ὁμολόγου τοῦ ἡσυχαστηρίου τῶν ἁγιορ. πατέρων εὐρισκομένου ἔτι ἐν Ἀθήναις ἔτι δὲ καὶ ἀπεκλήρύχθη ὑπὸ τοῦ ἐροντός του Δανιὴλ. Ὅπου τέλος τῆ μεσιτεία τοῦ κ. Ζάκα ἐμποροῦ ἐν Πειραιεῖ τοῦ ἔκαμαν τὸ πρακτικὸν ὅπερ δημοσιεύει εἰς τὸ βιβλίον του Ἀπολογητικαὶ Μεκέται, τὸ δὲ πρακτικὸν τοῦ ἐδόθη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐξορίας του εἰς Ἄγ. Ὄρος, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι μετενόησεν τῆς Λατινοφροσύνης του. Ὅτι ὁμως διὰ μέσου τῆς ἐπιστολῆς ἣν πρὸς τὸν πατέρα Διονύσιον ἀπέστειλεν, καὶ φανερὸν ἐγένετο τὸ ἀμετανόητον τοῦ φρονήματός του, τότε οἱ ἐντὸς τοῦ ἡσυχαστηρίου τῶν ἐν Ἀθῶ ἁγ. πατέρων, ἠνάγκασαν αὐτὸν ὅπως ἀποσυρθῆ, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ μολυνθῶσι, ὁ δὲ Γέροντάς του πατὴρ Δανιὴλ, ὅχι μόνον δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τοῦ παππᾶ Ἀθανασίου εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου, ἀλλὰ τοῦναντίον ἤκουσα ἐγὼ καὶ πολλοὶ τῶν Μοναχῶν εἰς ἐρώτησιν ὅπου τοῦ ἔκαμαν εἰς τὸν γράφῃ εἰς τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ νὰ ὑποστηρίξωσι τὸ νέον ἡμερολόγιον, εἶπεν ὅτι εἰς φρονῆ ἢ κηρύττη ἢ ὑποστηρίξῃ τὸ νέον ἡμερολόγιον νὰ ἔχῃ τὸ ἀνάθεμα, τοῦτο δὲ δηλ. τὸ ἀνάθεμα ἐξεφώνησε πολλάκις. Ἄρα λοιπὸν ὁ παππᾶ Ἀθανάσιος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου του, ἕως εἰς τὸ τέλος καίτοι λέγει ὅτι χεῖλη ἱερέως δὲν ψεύδονται, αὐτὸς ὅχι μόνον διέστρεψεν κατὰ τὴν προαιρετικὴν στρεβλὴν ἀντίληψίν του, πάσας τὰς μαρτυρίας τῆς ἁγ. Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν γέροντά του ψευδῶς συκοφαντεῖ, ἀναίτιον ὄντα, κατὰ τὴν ἀψευδῆ αὐτοῦ ὁμολογίαν ὅτι εἶναι μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον. Διότι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ὁ πατὴρ Δανιὴλ μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον κατὰ τὸν λόγον τοῦ ἱερομονάχου Ἀθανασίου Βήττου, ἀφοῦ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὅπου γράφει πρὸς τὸν πατέρα Διονύσιον λέγων, ἀφοῦ καθ' ὅλα ἀκολουθῶ τὸ ἀγιορειτικὸν καθεστὼς πάλιν μὲ θεωρεῖτε αἰρετικόν;

Ἄλλ' ὡς ἀφήσωμεν ὀλίγον τὸν Ἀθανάσιον Ἱερομόναχον Βήττου, καὶ ὡς ἴδωμεν ἐν βιβλίον ἐκδοθὲν ὀνομαζόμενον «θεία ἀστραπή» τοῦ ὁποίου συγγραφέως ἀγνωστῶμεν τὸ ὄνομα, τοῦτο, μόνον εἶδαμεν ὅτι ἀναφέρει Κωνστ. Κωντιζιάς. Τέλος ἀναγνώσαντες αὐτὸ ἐν ὀλιγίστῳ χρονικῷ διαστήματι, διότι ὁ κάτοχος αὐτοῦ ἐφρόντισε νὰ μοῦ τὸ ζητήσῃ ἀμέσως, προφάσει ὅτι καὶ ἄλλος θέλει νὰ τὸ ἀναγνώσῃ, εἶδομεν καίπερ ἡμεῖς ἐπιστήμονες οὐδόλως τυγχάνωμεν, καὶ ὡς ἀμαθεῖς ὄντες οὐδεμίαν κρίσιν δυνάμεθα νὰ φέρωμεν, εἰς τὰ περὶ ἀστρολογίας λεγόμενα ὑπ' αὐτοῦ, παραλείποντες αὐτὰ εἰς τοὺς περὶ τὰ ταῦτα σπουδάζον-τας, ὡς ἀνωφελῆ διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν ἡμῶν, ἐρχόμεθα ἐξετάσαι τὰς μαρτυρίας τῆς ἁγ. Γραφῆς ὅπου ἀναφέρει. Καὶ βλέπομεν κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀσθενῶν ἡμῶν δυνάμεων, ὅτι αἱ μαρτυρίαι ὡς φέρει εἰσὶν πολὺ καλαί, καὶ πᾶσαι συμφώνως διαμαρτύρονται κατὰ τῶν καινοτόμων ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια. Ἀλλὰ ἕνα πρᾶγμα θέλω νὰ ἐρωτήσω τὸν πραγματικόν του συγγραφέα, πρὸς ποῖον σκοπὸν κατέβαλλεν τόσους κόπους νὰ συντάξῃ καὶ ἐκδώσῃ τὸ σύγγραμμά του τοῦτο; φέρων τὰς μαρτυρίας καὶ τὰ ἐπιτίμια τῶν ἁγίων οὐδὲν ἄλλο σκοπεύει εἰ μὴ νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῶν καινοτομησάντων τὸ νέον ἡμερολόγιον, φέρων δὲ τὴν ἀτομικὴν του γνώμην εὐθύς ἀνέτρεψεν ὅλον του τὸ σύγγραμμα, ἀλλ' ὧ συγγραφεὺ δὲν ἐλυπήθη τούς κόπους σου; καὶ ἄκουσον τί λέγεις εἰς τὴν (σελίδα 28 ἐδάφιον 26). Δύναται ἐν ὁμοιοῖα καὶ γενικῇ συμφωνίᾳ νὰ διορθωθῇ διὰ μιᾶς οἰκουμενικῆς συνόδου ἄνευ διαιρέσεων σχισμάτων καὶ σκανδάλων, νὰ συνταχθῇ ἐν τελειότερον ἡμερολόγιον ἀπηλλαγμένον τῶν γνωστῶν ἐλαττωμάτων τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ Γρηγοριανοῦ κλπ.

(Σελίς 30 ἐδαφ. 2) Ἦτις δύναται νὰ διορθωθῇ διὰ μιᾶς διεθνούς ἐπιτροπῆς ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν θεολόγων καὶ εὐσεβῶν μαθηματικῶν ἀστρολόγων, ἢ μιᾶς οἰκουμενικῆς συνόδου εἰς τὴν ὁποίαν νὰ γίνῃ συζήτησις ἀμερόληπτος, καὶ νὰ συνταχθῇ ἐν τέλειον νέον ἡμερολόγιον, ἀπηλλαγμένον τῶν ἐλαττωμάτων τοῦτε Ἰουλιανοῦ καὶ Γρηγοριανοῦ, ὥστε ἡ ἰσημερία νὰ συμπίπτῃ εἰς τὴν αὐτὴν εἰ δυνατόν ἡμερομηνίαν τοῦ Μαρτίου, καὶ συμφώνως νὰ συνταχθῇ καὶ νέον πασχάλιον καὶ ἐορτολόγιον, καὶ τοῦτο νὰ ἐπιβληθῇ καὶ καταστῇ γενικὸν Χριστιανικὸν καὶ παγκόσμιον ἡμερολόγιον, καὶ οὕτω γίνῃ ἀπαρχὴ γενικῆς εἰρήνης, ὁμοιοῖας καὶ ἀγάπης πάντων τῶν ἐθνῶν καὶ λαῶν. Γένοιτο.

Σελίς 54 ἐδαφ. 31). Πανορθόδοξον συνέδριον κλπ. κατὰ τὸ ἔτος 1919) ἔλαβε πρῶτον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῶν ἐπιτροπῶν νὰ συνταχθῇ νέον τέλειον ἡμερολόγιον ὑπὸ ἔποψιν ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας ἀπηλλαγμένον δὲ πάσης οἰασδήποτε ἐλλείψεως τοῦτε Ἰουλιανοῦ καὶ Γρηγοριανοῦ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο τοῦτο κλπ.

(Σελίς 56 ἐδάφιον 43) Τέλος. Συνιστῶμεν εἰς τοὺς πρωτεργά-

τας δυναμένους καὶ ἀρμοδίους, ἵνα ὡς οἶον τάχιον ἐπαναφέρωσι τὸ παλαιὸν ὀρθόδοξον ἡμερολόγιον Ἰουλιανὸν ἕως οὗ συνταχθῆ ἄλλο τελειότερον. Γένοιτο. Βλέπε ὡ ἀναγνώστα τὴν γνώμην τοῦ συγγραφέως τῆς θείας ἀστραπῆς, οὗτος ὄχι μόνον φάσκει καὶ ἀντιφάσκει ἐναντίον του ἀλλὰ κατὰ τὴν σεσαρκωμένην γνώμην του, οὐδὲν ἄλλο ζητεῖ παρὰ αὐτὸ ὅπερ καὶ οἱ Λατινόφρονες ἔχουσιν ἐν ἐνεργείᾳ, δηλ. τὴν κατάλυσιν ὄχι μόνον τοῦ ἑορτολογίου ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ πάσχα ζητεῖ νὰ χαλάσῃ, καὶ διαμαρτύρεται δὴθεν κατὰ τοῦ παππικοῦ ἡμερολογίου καὶ τοῦ ὀρθοδόξου ἡμερολογίου καὶ ζητεῖ ἄλλο ἡμερολόγιον τελειότερον πράγμα ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἰς τὴν 30 σελίδα ἀδυνατεῖ νὰ πιστεύσῃ ὅτι θὰ εὐρεθῆ καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρκει ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἑορτολογίου πρὸς διατάραξιν τῶν ἐκκλησιῶν, ἐπιθυμεῖ ὅπως φέροι αὐτὰ τὰ ἀναθέματα τὰ περὶ πασχαλίου διαλαμβάνοντα. (Τέλος οὐδὲν ἄλλο ζητῶμεν ἀπὸ αὐτοῦ εἰ μὴ μόνον τὰ ὅσα οἱ θεοφόροι ἐκεῖνοι κατέρως ἐθέσπισαν νὰ μὴ πειράξωσι οὐδὲ ἐν ἴωτα, διότι ὅσα ἐκεῖνοι ἐνομοθέτησαν ἐν πνεύματι ἀγίῳ ἐνομοθέτησαν ἀδιάφθορον εἶναι εἰς ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους, εἰάν τὸ ἡμερολόγιον τὸ μεταβιῆλλον οἱ Λατινόφρονες δὴθεν εἰς τὸ ἀκριβὲς καὶ τὸ βῆλλον ἔστω μίαν ἡμέραν περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον κλπ. τοῦτο εἶναι καινοτομία τοῦτο θὰ φέρῃ σχῆμα εἰς ἀναθέματα, διότι ὄχι μόνον ἡμερολόγιον ἀλλὰ καὶ πασχάλιον κλπ. ζητεῖτε νὰ καινοτομήσητε.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εἰς τὰ περὶ τῆς μελλούσης οἰκουμένης συνόδου διαθρυλλούμενα παρὰ τῶν Λατινοφρόνων, ἡ ὁποία κατὰ τὸ πρόγραμμα αὐτῶν, οὐδὲν τῆς ἐν Φλωρεντία ληστρικῆς συνόδου μέλλει νὰ διαφέρῃ.

Δεῦτε ὡ ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, κεκαθαρμένῳ τῷ νοῖ πορευθῶμεν ἐν τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων. Οὐ χρεῖαν γὰρ χρημάτων ἔχομεν, ὅπως τὰ τῆς ὀδοιπορίας πληρώσωμεν, ἐχαρίσατο γὰρ ὁ θεὸς ἡμῖν νοῦν ἀεικίνητον, ὅστις ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ, διανύει ξηρὰν καὶ θάλασσαν πόλεις καὶ χωρία, ἀλλὰ τί λέγω ὁ αὐτὸς νοῦς ἔλαβεν τὴν χάριν καὶ τοὺς οὐρανοὺς ἐρευνῆσαι, καὶ ἐκ τῶν οὐρανῶν εὐθὺς τὰ κατώτατα τοῦ Ἄδου κατασκοπεύει. Τέλος ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ τὴν σύμπασαν κτίσιν ἐξετάζει. Ἄς ἴδωμεν τίς ἡ ὀχλαγωγία αὕτη; πρὸς τί τόση ἐτοιμασία; ἄρα τί συμβαίνει; ἄς πλησιάσωμεν εἰς τὰ ἀνάκτορα ὅπως ἐρωτήσωμεν τινά. Ἴδου εἰς τῶν ἀνακτορικῶν, ἄς τὸν ἐρωτήσωμεν. Εἰπέ μας ἄνθρωπε πρὸς τί τόσος θόρυβος; δὲν ὑπάρχει εὐταξία ἐν τῇ πόλει ταύτῃ; Ὁ δὲ μοῦ ἀπαντᾷ, φαίνεσαι ἀσυνήθιστος ἀπὸ τοὺς θορύβους τῶν πόλεων, πάντως ὡς φαίνεσαι θὰ ἐγεννήθης εἰς μικρὰν πολιτείαν ἢ εἰς κανέν χωρίον, ἀλλ' ἐπειδὴ βλέπω ὅμως τὸ

πνεῦμα σου περίεργον πρέπει νὰ σοῦ ἀπαντήσω. Ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ἀνάγκη φερόμενος ἐκ τοῦ κινδύνου ὅστις ἀπειλεῖται ὑπὸ τῶν Τούρκων, κατὰ τῆς Κων)πόλεως ἢ μᾶλλον κατὰ θρόνου του, προσπαθεῖ ὅπως πείσῃ τὸν Πατριάρχην Ἰωσήφ, ὅπως πορευθῶσιν εἰς τὸν πάπαν καὶ προσπαθήσωσι τὴν ἐνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, εἰς ἀντάλλαγμα δὲ τῆς ἐνώσεως ὁ πάπας ὑπόσχεται τὴν βοήθειαν ἐκ τῆς Δύσεως. Ναὶ καλὰ λέγεις, ἀλλ' ἐὰν ὁ Πάπας τοὺς εἴπῃ νὰ δεχθῶσι τὰς καινοτομίας του, τότε τί θὰ κάμῃ ὁ βασιλεὺς ; Ὁ δὲ μοῦ ἀπήντησεν ὅτι οὐχὶ ἀληθῶς, ἀλλ' οἰκονομικῶς θὰ δεχθῇ τὴν ἐνωσιν πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ κράτους. Σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὰς πληροφορίας σου τοῦ εἶπον καὶ ἀπῆλθον ἀπ' αὐτοῦ. Τότε λαβὼν ὁδηγίαν διὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἐφθασα ἕως ἐκεῖ, ἠθέλησα νὰ εἰσέλθω μέσα νὰ προσκυνήσω τὸν Πατριάρχην, ὅστις κατέχει τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἀλλὰ δὲν με ἀφῆκαν, διότι καθὼς μοῦ ἔλεγαν, εὐρίσκονται πολλοὶ ἀπεσταλμένοι τοῦ βασιλέως, περὶ μιᾶς ὑποθέσεως ἣτις πρόκειται νὰ γίνῃ. Σταθεῖς οὖν ὀλίγον ἕως οὗ οἱ ἀπεσταλμένοι ἀναχωρήσουν, αἴφνης ἀκούω τὸν λαὸν ὅπου ἄλλοι κατηγοροῦν τὸν πατριάρχην ὡς προδότην τοῦ ἔθνους διότι μὴ θέλων ὅπως ὑπάγῃ δεχθῆναι τὴν ἐνωσιν, παραδίδει τὴν πόλιν εἰς τοὺς Τούρκους, ἄλλοι δὲ ὅτι δὲν εἶχεν ἀγάπην εἰς τὸν πλησίον του ὀνομάζοντες αὐτὸν Σαπρῖκιον, διότι δὲν ἀγαποῦσε τὸ συμφέρον τοῦ κράτους καὶ τὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν. Ἀλλὰ ἄς ἀφίσωμεν τούτους ἀκόμη κατηγοροῦντας, καὶ ἄς ἀκούσωμεν τί ἕτεροι λέγουσιν, οὗτοι ὑπερασπίζοντες τὸν Πατριάρχην λέγοντες, ὅτι ὁ Πατριάρχης φυλάττων τὰ δόγματα τῆς ἐκκλησίας, οὐδόλως συγκατατίθεται εἰς τὴν γνώμην τοῦ Λατινόφρονος βασιλέως, λέγων ὅτι ἐκεῖ ὅπου θὰ ὑπάγωμεν, κατὰ ἀνάγκην θὰ εἴμεθα ὑπόδουλοι, διότι χρήματα κ.λ.π. πρὸς διατήρησιν θὰ μᾶς δίδουν, ὥστε εἴτε φιλοτιμούμενοι ἀπὸ τὰ δῶρα, ἢ ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ ὑποχωρήσωμεν ἐνώπιον τῶν Λατίνων, καὶ νὰ δεχθῶμεν τὰς καινοτομίας αὐτῶν, ἀκούσας οὖν ἐγὼ ταῦτα εὐχαρίστησα τὸν θεόν, ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀναδεικνύει ἀξιότους προμάχους τῶν πατρικῶν παραδόσεων. Ἀλλ' ἐνῶ ταῦτα διελογιζόμεν αἴφνης ἀκούω φωνὴν φιλοσόφου ἑλληνος λέγουσαν: «Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε». Ἀλλὰ ἐνῶ ταῦτα ἤκουον ἀπὸ τὸν λαὸν τοῦτον αἴφνης θόρυβος πολὺς καὶ τὸ πλῆθος ἐγείρεται, ὅπως δράμῃ ἄχρη τῆς θύρας τοῦ Πατριαρχείου, ὅπως ἀκούσουν τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ βασιλέως οἵτινες ἐξήρχοντο τοῦ Πατριαρχείου, τότε ὑπὸ περιεργείας καὶ γὰρ κινούμενος, ἐπλησίασα ὅπως εὐκρινέστερον ἀκούσω τὰ λεχθησόμενα. Ἦκουσα δὲ αὐτῶν λεγόντων πρὸς τὸν λαόν, ὅτι ὁ πατριάρχης ὄχι μόνον ἠλλαξεν γνώμην ἀλλὰ καὶ τοὺς πάντας προέτρεπεν, ὅπως τὸν ἀκολουθήσωσι, λέγων συνάμα ὅτι ἐκτὸς τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιποιήσεως ἦν θὰ μᾶς παρέξωσιν οἱ Λατῖνοι, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν συνδιάλεξιν νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι θὰ ἐπιστρέψωμεν ἐνώνοντες συγχρόνως καὶ τὰς διισταμένας ἐκκλησίας, καὶ οὕτω πληρωθήσεται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ὅπου λέγει μία ποιμνὴ εἰς ποιμνὴν ὁ Χριστός. Ταῦτα ἐγὼ ἀκού-

σας καὶ πικρίας πλησθεὶς οὐδόλως ἀπῆλθον, πρὸ τοῦ ζητῆσαι
 εὐλογίαν ἀπὸ τοιοῦτον Πατριάρχην. Τέλος μετ' ὀλίγον τι βλέπω;
 ὄχλον πολὺν κράζοντα καὶ ποιῶντα μέγαν θόρυβον, εὐθύς δὲ
 μετὰ τὸν ὄχλον στρατιωτικὴν παράταξιν, ἐρωτήσας δὲ τί συμ-
 βαίνει μοῦ εἶπον, ὅτι ὁ βασιλεὺς μὲ τὸν ἀδελφόν του Δημήτριον
 καὶ πολλῶν ἀρχόντων, καὶ μὲ τὸν Πατριάρχην καὶ πολλοὺς
 Ἄρχιερεῖς, ἔρχονται ὅπως ἐπιβιβασθοῦν ἐπὶ τριήρων, δι' ἀπό-
 πλουν ἔνθα ὁ πάπας τοὺς ἀναμένει. Ἄλλὰ τί βλέπω; ἐνῶ αἴφνης
 ἐπιβιβάζονται ἐπὶ τῶν τριήρων, ἰδοὺ σεισμός καὶ βρασμός τῆς
 θαλάσσης, δι' ἧς ὁ θεὸς ἐδήλου τὴν ἀγανάκτησίν του, ἀλλὰ
 τοῦτο εἰς μηδὲν λογιζόμενοι. Τέλος ἀπελθόντες εἰς τὸν πάπαν,
 καὶ πρῶτον μὲν ἐγένοντο συνδιαλέξεις εἰς Φερράραν, μετὰ τοῦτο
 ὁ πάπας μετέθεσεν αὐτοὺς ἐν Φλωρεντία, ὅπως ἐκεῖ γένηται ἡ
 σύνοδος προφάσει ὅτι ὑστερεῖτο χρημάτων, καὶ ἐκεῖ μέλλει νὰ
 εὔρη ἀπ' αὐτά. Ἄλλὰ ἄς δράμωμεν τῷ νοῦ ὅπου ἡ συνδιάλεξις
 γίνεται. Τί βλέπω; βλέπω ἕναν Καρδινάλιον Ἰουλιανὸν ὀνόματι,
 νοῦν δαιμόνιον διακρινόμενον ἐν πᾶσι, διὰ τε τὴν περὶ τοὺς λό-
 γους δύναμιν, τὸ ἀπέραντον τῆς μνήμη; καὶ τὴν ὀξύτητα τῆς
 ἀντιλήψεως, τοσαύτην μνήμην εἶχεν ὥστε ἠδύνατο ἀκρωμένος
 μακρᾶς ἀγορεύσεως, εὐθύς μετὰ τὸ πέρας νὰ προβῇ εἰς λεπτομερῆ
 ἀνάλυσιν. Καὶ ὅμως ὁ τοιοῦτος Λατίνος, ὅστις ἀντέκρουε καὶ
 ἀνεσκέυαζε τὰ τοῦ ἱεροῦ Μάρκου λεγόμενα, εὐρέθη εἰς τόσην
 δυσχερῆ θέσιν, ὥστε κατανοήσας τὴν ἰδίαν ἀσθένειαν, ἀπέβαντι
 τῆς ὑπεροχῆς τῆς διαλεκτικῆς δεινότητος τοῦ ἁγ. Μάρκου, ἠναγ-
 κάσθη νὰ ἀπόσχη πάσης μελλούσης συζητήσεως. Ἄλλὰ τί βλέπω
 οἱ Ἀνατολικοὶ φθόνῳ κινούμενοι πρὸς τὸν ἁγ. Μάρκον Ἐφέ-
 σου, ὄχι μόνον δὲν τὸν ὑπεστήριζον, ἀλλὰ καὶ εἰρωνικῶς ἐνέπαι-
 ζον αὐτόν. Ἄς φύγω λοιπὸν ἀπὸ τὸ κατηραμένο τοῦτο συνέ-
 δριον τὸ ληστρικὸν καὶ παράνομον, διότι λυπούμενος καὶ τῇ
 ψυχῇ ὡσεὶ βέλεσι κατακεντούμενος, τὸ μὲν ἐκ τῶν βλασφημιῶν
 τῶν Λατίνων, τὸ δὲ ἐκ τῶν ἐμπαιγμῶν καὶ τῶν ἐναντιοτήτων
 οὓς οἱ Λατινόφρονες Ἀνατολικοὶ προσφέρουσιν πρὸς τὸν τῆς
 ὀρθοδοξίας πρόμαχον, δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω ἐπεθίμου νὰ
 ἤμην προφήτης Ἡλίας ὅπως σφάξω τοὺς ἱερεῖς τῆς αἰσχύνης
 τοῦ; λατρεύοντας τὸν Πάπαν. Τέλος μετὰ διετῆ ἀποδημίαν τοῦ
 βασιλέως Λατινόφρονος κ.λ.π. ἀκούω πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσ-
 σης θόρυβον πλοίων πολλῶν, προσπαθῶ νὰ ἴδω καλῶς τί στό-
 λος εἶναι αὐτὸς ὅπου ἔρχεται. Αἴφνης ἀκούω τὸν λαὸν τῆς
 Κων)πόλεως ὅπου ἔλεγεν ὁ βασιλεὺς μας μετὰ τοῦ πατριάρχου
 καὶ τῶν λοιπῶν Ἄρχιερέων ἔρχονται νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι
 κατὰ Λατίνων, καινοτόμων τῆς ὀρθοδοξίας. Τέλος οἱ ἅγιοι ἀρ-
 χιερεῖς μας πείσαντες τοὺς δυτικούς δεχθῆναι τὰ δόγματά μας,
 ἐτελείωσαν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἔνωσιν «Εὐφραινέσθωσαν οἱ
 οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ ἐπὶ τούτῳ, ἀφήρηται γὰρ τὸ με-
 σότοιχον τὸ τὴν δυτικὴν καὶ ἀνατολικὴν διαιροῦν ἐκκλησίαν,
 ἐπανῆλθεν ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ὁμόνοια». Τέλος παρατηρῶν νὰ ἴδω
 καλλίτερον τὸ πόσα πλοῖα εἶναι, καὶ τί βλέπω; ἀντὶ 15 πλοίων

πρὸς ἐπάνοδον, καὶ 20 πολεμικῶν πλοίων πρὸς φύλαξιν τῆς πόλεως, ὅρῳ μολίς 4 φορτηγὰ πλοῖα ἅτινα μετ' ὀλίγον πλησιάζαντα, εἶδομεν καὶ εἰς μὲν τὰ δύο εἶχον ἔμπορεύματα οἱ Ἑνετοί, εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο (κατὰ τὸν ἱστορικὸν Συρόπουλον) ἔβαλεν ὁ Πάπας μὲ πολλὴν τιμὴν τὸν βασιλέα κ.λ.πούς: καὶ τοιαύτην ἀνεσιν εἶχον, οἷαν καὶ τὰ ζῶα φερόμενα ἐπὶ νηῶν. Τέλος ἐπλησίασαν ὁ λαὸς νὰ δεχθῆ τὸς νικητὰς τῶν Λατίνων. Ἄλλὰ τί βλέπω; σκυθρωπότητα γενικὴν τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ κλήρου, τοὺς ἐρωτῶ τί ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ἔκαμαν εἰς τὴν Δύσιν ὅπου ἐπῆγαν; Μοῦ ἀπαντοῦν ὅτι καὶ αὐτοὶ λατῖνοι ἐγένοντο. Ἐρωτῶ τί ἐγινεν ὁ Πατριάρχης Ἰωσήφ; ὁ Συρόπουλος μοι ἀπαντᾷ, ὅτι ὁ πατριάρχης ἀφοῦ ἐδέξατο πάσας τὰς καινοτομίας τῶν Λατίνων, καὶ ἔθηκεν τὴν ὑπογραφὴν του εἰς τὸ πρακτικὸν τῆς ἐνώσεως μετὰ τῶν Λατίνων, παρευθὺς κόπρος ἐξελθοῦσα ἐκ τοῦ στόματός του, ἀπέριψεν τὴν μιαν τὴν ψυχὴν εἰς χεῖρας τοῦ διαβόλου. Τί ἐγινεν ὁ Νικαίας Βησσαρίων; οὗτος λέγει μείνας μὲ τὸν πάπαν Καρδινάλιος αὐτοῦ ἐγένετο. Προχωρήσας ὀλίγον ἀκούω μερικὸς τῶν Ἀρχιερέων οἵτινες κλαίοντες ἔλεγον. «Πεπράκαμεν τὴν πίστιν ἡμῶν, ἀντηλλάξαμεν τὴν εὐσεβείαν τὴν ἀσέβειαν, προδόντες τὴν καθαρὰν θυσίαν ἀζυμίται γεγόναμεν». Κόψατέ μας, ἔλεγον ἐν πολλῇ θλίψει, κόψατέ μας τὴν χεῖραν τὴν ὑπογράψασαν, ἐκριζώσατε τὴν γλῶσσαν ἡμῶν, τέλος πολλὴν τὴν μετάνοιαν καὶ ταχέως ἀπέδειξαν πολλῶν ἀξίων ἐπαίνων. Τέλος μόνος καὶ εἰς μείνας ἐν μέσῳ τοσούτων Ἀρχιερέων καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, μὴ φοβηθεῖς τὴν θρασύτητα τοῦ Πάπα, μόνος ὁ ἅγιος Μάρκος ἐσυγκράτησε ὅλην τὴν ὀρθοδοξίαν, ἕως οὗ ὁ τελευταῖος αὐτοκράτωρ τῆς Κων)πόλεως συγκροτήσας σύνοδον, ἐκήρυξεν τὴν ἐν Φλωρεντία σύνοδον, ὅχι μόνον ἄκυρον ἀλλὰ καὶ παράνομον ληστρικὴν καὶ ἀναθέματι καθυπέβαλλεν. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ ὑμετέρα παράνομος σύνοδος, ἡ Ἀθανάσιος Βήτου, ἐὰν καὶ συναθροισθῆ πράγμα ἀπίστευτον, ἢ μᾶλλον γελοῖον, καὶ νὰ τὸ ἀκούσῃ κανεὶς ἀηδιάζει, ὅτι μὲ τὸ πρόγραμμα ὅπου ἐκηρύξατε, εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ σύνοδος ἢ ὅποια θὰ τύχη ποτὲ σεβασμοῦ παρὰ τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ; Διότι καὶ ἐὰν εἰς μόνος εὐρεθῆ νὰ σᾶς ἀντισταθῆ, πᾶσα ἡ νομοθεσία σας ματαία θὰ εἶναι καθὼς ὁ ἅγ. Μάρκος τὸ ἀπέδειξεν. Ἄκουσον Λατινόφωνον Βήτου (οἱ δὲ πατέρες τοῦ ἁγ. Ὄρους σὲ ὀνομάζουσι Βέκκον ὡς ἀποστάτην τῆς ὀρθοδοξίας) ὅπου καυχᾶσαι εἰς τὸ πλῆθος. Διότι ὁ Χριστὸς εἶπεν, μὴ φοβεῖσθε ὅτι τὸ ποίμνιόν μου εἶναι μικρὸν διότι εἰς αὐτὸ ἠὲ δόκησεν ὁ θεὸς νὰ δώσῃ τὴν βασιλείαν του. Ἄλλὰ καὶ οἱ Λατῖνοι ἦσαν κατὰ πολλὰ περισσό εροι ἡμῶν, ἀλλὰ ἀποκοπέντες τῆς ὀρθοδοξίας οὐδεμίαν μερίδα ἔχουσιν μὲ τὸν Χριστόν.

Τέλος καὶ τῷ θεῷ δόξα.

Ἐγγραφον, ἐν τῇ ἱερῇ Μονυδρίῳ τοῦ ἁγ. Ἀποστόλου Θωμᾶ τῇ 11ῃ Νοεμβρ. 1926 ἐν τῇ μικρᾷ σκῆτι τῆς θεοπρομήτορος ἁγ. Ἀννης, ἐν ταῖς ὁρίοις τῆς ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μεγ. Λαύρας.
(Ἁγιὸν ὄρος Ἄθω) **Θωμᾶς Μοναχὸς Χρυσόχοος**